

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Št. 12

PTUJ, dne 27. marca 1964

Letnik XVII.

RAZPRAVA O STATUTIH V OBČINSKI SKUPŠČINI PTUJ

Zakon o izvedbi ustave SRS je postavil za sprejem statutov delovnih organizacij sorazmerno kratek rok, ko je določil, da morajo delovne organizacije sprejeti statute najpozneje v enem letu od dneva uveljavitve tega zakona, to je do 9. aprila 1964. Postavljeni rok je bilo smatrati za sorazmerno kratkega zato, ker je treba pod pojmom statuta razumeti vse tisto delo v delovnih organizacijah, ki ga je bilo treba opraviti od analize obstoječega stanja, postavitev take organizacije dela, ki bo omogočala kar najbolj neposredno odločanje o vseh vprašanih dela do dokončne formulacije statuta.

Glede na to je svet za gospodarstvo občinske skupščine Ptuj že na seji 2. julija 1963 sprejel priporočilo, s katerim je gospodarske organizacije opozoril na

izredno važnost nalog, ki stojijo pred njimi v zvezi s sprejemanjem statutov, ter nakazal postopek pri sprejemanju statutov in določil roke posameznih faz dela. Po tem priporočilu bi naj organi samoupravljanja v gospodarskih organizacijah organizirali delo glede izdelave statutov tako, da bi naj bili predlogi statutov sprejeti do 31. decembra 1963, katere bi naj nato predložili do 15. jan. 1964 občinski skupščini v obravnavo.

Za spremljanje dela okrog izdelovanja statutov v delovnih organizacijah, za pomoč tem pri izdelovanju statutov in za analize poročila temu zboru je občinska skupščina na seji 29. septembra 1963 imenovala 13-člansko komisijo. Ta je takoj po konstituiranju pozvala vse delovne organi-

zacije, oziroma njihove komisije za statute, naj ji poročajo o delu v zvezi s pripravami statutov, nakazujejo problematiko, da jim bo komisija pomagala pri reševanju raznih problemov. Obenem je komisija ponovno opozorila delovne organizacije, da naj se drže po svetu za gospodarstvo določenih rokov posameznih faz dela, ker bodo le tako uspeli pravočasno pripraviti in sprejeti v kolektivni predlog statuta.

Za pomoč delovnim organizacijam je komisija pripravila zgradbo statuta, to je, kaj naj statut vsebuje, in jim ga je poslala koncem meseca oktobra. Posebne teze o statutu je komisija posredovala šolam. Razen tega je komisija po svojih članih obiskala večino gospodarskih organizacij in zavodov in z njimi-

Tednik izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja: zavod *Tednik*, Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava: Ptuj, Lacoška 8 — Tel. 156 — Št. tek. računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska: časopisno podjetje *Mariborski tisk* — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina za tuzemstvo 1000, za inozemstvo 2000 din.

Za perutninsko vzrejo na farmi in za kooperante pripravljene piščančki

TE DNI PO SVETU

Lahko trdimo, da se je »prvi pomladanski teden« prišel nekam mirno. Konferenca OZN o trgovini in razvoju mu daje poseben pečat, prav tako pripravljena konferenca nevezanih v Colombu. Na Ciper se počasi vrača mirnejše ozračje, odkar so semkaj prišle prve enote OZN. Obisk francoskega predsednika de Gaulle v Mehiki in francoski Gvajani je potekal »mirnejše«, kot bi sodili po komentarjih pred potovanjem.

● PRIPRAVE NA KONFERENCO NEVEZANIH

Veleposlaniki nevezanih dežel so v sredo zvečer zadovoljni zapustili poslopje cejlonske skupščine, kjer zasedajo, saj so že drugega dne sestanka opravili razmeroma zelo pomembno nalogo. Lotili so se razširitve bodoče konference nevezanih dežel v Kairu. Vsa zadeva je potekala lažje, kot so pričakovali.

Predvsem naj omenimo, da so pojem nevezanosti tokrat širše dojemali kakor doslej, nanaša pa se na nova območja in nove dežele, posebno novo osvobodjene. Posebna pomena je odločitev, da je treba povabiti tudi evropske nevttralce in latinsko-ameriške dežele ne glede na to, da tu del sveta ni ustrezno zastopan na konferenci. Kakor kaže, bodo na konferenco nevezanih »na vrhu« povabili kar enajst latinskoameriških dežel, med njimi so Brazilija, Bolivija, Mehika, Čile, Urugvaj, Venezuela in Argentina ter dežele karibskega območja Jamaica, Trinjad, Tobago in celo britanski Gvajano. Od evropskih dežel bodo povabili Finsko, Avstrijo in Švedsko.

Na konferenco bodo poleg vseh afriških dežel povabili tudi dežele z začasnimi vladami, ki se bijejo osvobodilni boj. Sem sodi npr. začasna angolska vlada.

● LE SE REDKI SPOPADI

Od dne, ko so prispele prve kanadske čete v sklopu sil Združenih narodov na Ciper, se je položaj izboljšal. Ni pretirano truditi, da se bo ozračje povsem zjasnilo, ko bodo prišle še druge nacionalne skupine. Vse bolj očito je, da so britanske čete, ki so prve dni posredovale v krvavem sporu med pripadniki

turške in grške skupnosti na otoku, bolj podpirale turško manjšino in hote netile sovražstvo.

To so ugotovili tudi nekateri ugledni predstavniki samih Turkov, ki terjajo medsebojno poravnano in zavračajo zamišl o razdelitvi otoka. Na grški strani ne opozarjajo kar tako, da sta obe nacionalnosti dolga leta živeli povsem složno druga z drugo in da se bo to sožitje lahko nadaljevalo, če odstranijo dejanske netilce mrznje in nacionalne nestrpnosti.

● REVANŠIZEM

V Zahodni Nemčiji že vsa povojna leta delujejo tiste pronačistične in revanšistične sile, ki se ne morejo spoprijazniti z nacističnim porazom v drugi svetovni vojni. To ni nobena skrivnost. V ta krog so pritegnili tudi različne ustaške emigrante, ki lahko navzlic nasprotni občudni nemških oblasti nemoteno delujejo proti SFRJ.

Te dni sodijo ustaškim zločincem napadalcem na jugoslovansko predstavnost v Mehlemu (Bad Godesberg). Zadeva se vleče, sam dogodek pa ustaški elementj zloričajo ob naklonjenosti zahodnonemških oblasti v protijugoslovanske izpade. Seveda zlikovci zanikajo, da bi kar koli vedeli, posebno pa svoje izjave, ki so jih dali v preiskavi. Tako naj bi omajali glavno ost obtožbe, da so napad natančno organizirali in da je za njim celotna ustaška organizacija.

Vzporedno ob tej razpravi je nacistični odvetnik Schoedter predložil tožbo proti podpredsedniku republike Rankoviću zaradi »zločinov med drugo svetovno vojno«. Zadevo je »zgrabilo« münchensko sodišče in je sedaj uvedlo — predpreiskavo. To je storilo navzlic temu, da je svetovno javno mnenje že doslej ostro obsodilo tako ravnanje do nosilcev odporne gibanja proti okupatorjem in da je tak postopek v kričnem nasprotju z obveznostjo Nemčije, da ne sme nikogar preganjati zaradi sodelovanja v odporiških gibanjih med drugo svetovno vojno. Gre potemtakem za nov odkrit protijugoslovanski manever v duhu, ki je značilen za zadnjih nekaj let.

Naš komentar

Konferenca za trgovino in razvoj v Zenevi

V Zenevi je v ponedeljek pričela z delom konferenca OZN za trgovino in razvoj. Povsem upravičeno pričakujemo, da bo pomenila s svojimi sklepi, četudi nepopolnimi, pričetek novega obdobja v meddržavnih odnosih. Ni ena naloga pa je, da današnjemu času primerno uredi mednarodno trgovinsko menjavo s posebnim ozirom na razmeroma zaostali nekdanji kolonialni svet, ki zahteva enakopravnost.

Ze ta kratek opis naloge opozarja, da se bodo predstavniki vseh članic OZN morali najprej domeniti o načelu enakopravnosti ter odločno obsoditi mednarodno nasilje v gospodarstvu.

Iz dosedanje prav nasprotne prakse izhaja, da so cene surovinam, ki jih izvažajo slabo razvite dežele, sila nizke in da se še bolj znižujejo, medtem ko cene industrijskih izdelkov, ki prihajajo na tržišče teh dežel iz industrijsko dobro razvitih držav, neprestano rastejo. Pod takimi pogoji se seveda slabo razviti ne morejo razvijati, posebno še ne, kadar skušajo postaviti na noge podlago za bodočo industrializacijo.

Znano je, da se dežele v razvoju ne morejo znebiti kolonialne ali polkolonialne dediščine — nerazvitost, revščina, nizke življenjske ravni — brez izdatne, toda z ničemer pogolene pomoči bolj razvitih. Dosedanje pomoči so razviti kaj radi dajali z željo, da bi ohranili ali si spet pridobili političen in gospodarski vpliv.

Upravičeno trdimo, da je tak način pomoči — neokolonializem, saj dežele, ki sprejemajo pomoč pod takimi pogoji, izgubljajo svojo resnično neodvisnost in svobodo. Zato je treba tak sistem ukiniti in namesto njega uvesti sistem mednarodnega financiranja v okviru Združenih narodov ali pod njihovim nadzorstvom.

Seveda bi vsi sklepi ženevske konference, četudi po svoji naravi in vsebini primerni, ostali samo na papirju, če ne bi postavili na noge učinkovite organizacije, ki jih bo tudi uveljavljala v življenju.

Krajevne skupnosti v občini Ptuj

Razvoj komunalnega sistema in družbenega upravljanja zahteva enotno organizacijo samouprave občanov v vaskih in mestnih naseljih. To nalogo naj bi v bodoče prevzele krajevne skupnosti. Vse hitrejši dinamični ekonomski in družbeni razvoj bo sedanje razlike med mestom in vasjo zmanjšal na minimum. Kolikor bodo kake razlike še ostale, bodo te omejene na proizvodnjo. Zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb se bo na vasi vsil v mestu vse bolj izenačevalo. Zato je nujno potrebno, da v mestu in na vasi dobimo enotno organizacijo samouprave občanov. Krajevne skupnosti bodo tako nadomestile dejavnost sedanjih krajevnih odborov oziroma stanovskih skupnosti.

V zvezi in republiški ustavi so postavljeni osnovni pogoji za organizacijo in delovanje krajevnih skupnosti. V 104. členu zvezne ustave je določeno, da v krajevni skupnosti kot samoupravni skupnosti občanov vaskih in mestnih naselij, občani neposredno urednicujejo samoupravljanje na področju dejavnosti, s katerimi se neposredno zadovoljujejo potrebe delovnih ljudi in njihovih družin. Podrobneje določa vlogo in položaj krajevnih skupnosti 113. člen republiške ustave, ki pravi, da občani v krajevni skupnosti organizirajo komunalne, stanovsanske, gospodarske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje svojih potreb ter potreb družin in gospodinjstev kakor tudi za razvoj posameznih naselij. Novost je ta, da je krajevna skupnost pravna oseba in tako nosilec pravic in dolžnosti, ki jih ima krajevna skupnost po ustavi, zakonih in statutu občine.

Vsaka krajevna skupnost bo imela tudi svoj statut, ki bo podrobneje urejal organizacijo in delo krajevne skupnosti.

Občinski statut mora v skladu z republiško ustavo določiti območja, način ustanovitve, organizacijo in pravice krajevnih skupnosti v občini.

Da bi dobili dokončna stališča, kako naj naš občinski statut uredi ta vprašanja, so bile pretekli teden v vsej občini seje začasnih svetov krajevnih skupnosti Ptuj in Kidričevih. Na teh sejah so bila osvojena stališča glede določb, ki v statutu občine Ptuj urejajo položaj območja in pravice krajevnih skupnosti. Tako bo sedaj komisija za pripravo statuta občine lahko dokončno formulirala besedilo statuta občine. Na teh sejah so bile imenovane tudi komisije za pripravo statutov krajevnih skupnosti.

Največ razprave in predlogov je bilo okrog območij krajevnih skupnosti. Končno je osvojen predlog, da se naj v ptujski občini določi 25 območij, kjer se bodo lahko ustanovile krajevne skupnosti. Tako bi 23 krajevnih skupnosti obsegalo območja sedanjih krajevnih uradov. Ta območja z majhnimi izjemami pokriva območja bivših občin iz leta 1952, so več ali manj že zgodovinsko pogojena in tvorijo manjše komunalne skupnosti, v katerih so že dosedaj krajevni odbori uspešno reševali ožje komunalne in socialne probleme teh območij. Ostali dve krajevni skupnosti bi obsegali območja sedanjih stanovskih skupnosti Ptuj in Kidričevih, s tem da bi se

krajevni skupnosti Ptuj priključila v celoti vsa okoliška naselja. Statut občine ureja tudi način ustanovitve krajevnih skupnosti. Krajevno skupnost za določeno območje ustanovijo volivci v soglasju z občinsko skupščino. O ustanovitvi krajevne skupnosti sklepa zbor volivcev, če je navzočih najmanj ena desetina volivcev z območja predvidene krajevne skupnosti. Na podlagi tega sklepa zbora volivcev izda nato občinska skupščina akt o ustanovitvi krajevne skupnosti. Statut občine predvideva naslednje stalne organe krajevne skupnosti:

- svet krajevne skupnosti,
- izvršni odbor,
- komisija za kontrolo materialno-financijskega poslovanja in — poravnalni svet.

Svet krajevne skupnosti bi lahko ustanovil tudi druge organe (odbore, komisije in podobno), za proučevanje in opravljanje posameznih nalog in zadev, ki spadajo v delovno področje krajevne skupnosti.

Z ureditvijo novega načina financiranja krajevnih skupnosti prek skladov krajevnih skupnosti smo v ptujski občini formalno začasne svete krajevnih skupnosti. Člani tega sveta so člani dosedanjih krajevnih odborov iz območja, za katero je bil ustanovljen sklad krajevne skupnosti. Vsi ti člani začasnega sveta krajevne skupnosti so bili izvoljeni na zborih volivcev, odbornik občinskega zbora pa je obvezno član sveta. Za tak način izvolitve članov svetov krajevnih skupnosti se navdušujejo nekateri tudi sedaj. Če pa naj bo svet krajevne skupnosti usklajevalec vseh življenja na območju krajevne skupnosti, je nujno potrebno, da se kvalitativno izboljša sestava sveta krajevne skupnosti. Tak način formiranja sveta krajevne skupnosti predvideva statut občine.

IR

0 metodah družbeno politične dejavnosti

Družbeni centri

Družbena dejavnost je v bistvu enotna materija, ki lahko angažira vse krajevne faktorje. Nujno je, da se programi in oblike dela posameznih družbenih organizacij in društev medsebojno koordinirajo in dopolnjujejo. Takšen enoten program in načrt dela mora imeti materialno osnovo, njegov osnovni smoter pa je vzgoja občana.

»Uspešen proizvajalec in dober upravljalce« je refren vsem našim razpravam o družbenem razvoju. Omeniti je treba, da že sam proces našega gospodarskega gibanja pozitivno vpliva na delo samoupravnih organov. Vendar smo daleč od tega, da bi prepustili stihiji tako pomemben družbeni proces, kot je samoupravljanje. Globoke pozitivne spremembe, ki naj bi jih s sistemom samoupravljanja ustvarili, zahtevajo aktiven napor na strokovnem in političnem usposabljanju občana. Treba je ustvariti urejen sistem splošnega, strokovnega in družbenega izobraževanja, ki bo s svojo vse-

bino učinkovito vplival na vzgojo naših ljudi. V tem sistemu imata osrednje mesto delavska univerza in družbeni centri.

Delavska univerza lahko organizira razen splošnih predavanj, šole za življenje, šole za odrasle, strokovne in družbene politične seminarje itd. Programe vseh teh oblik je treba približati nivou slušateljev in potrebam družbene prakse. Merila naših rezultatov na tem področju ne morejo biti le številke o številu šol, seminarjev in slušateljev. Družbena aktivnost vse širšega kroga ljudi mora biti logična posledica naših naporov.

Družbeni centri so materialna osnova družbene dejavnosti ter oblika sinhroniziranja aktivnosti organizacij in društev v nekem kraju. Center lahko ima dvorano, klubski prostor in pisarno SZDL. Prostori morajo biti tako urejeni, da se človek počuti vsaj tako kot doma. Sodobna oprema in skrbna estetska ureditev ima sekundarni vendar osnovni pomen. Najvaž-

nejši je program in načrt dela družbenega centra, ki koordinira in skladno dopolnjuje aktivnost vseh krajevnih faktorjev.

V centru naj bi občan lahko gledal gledališko igrjo in televizijski program, poslušal predavanja, koncert pevskega zbora ali radijski program, bral časopise, revije in dobro knjigo, izživil svoj hobi (šah, neka panna ljudske tehnike itd.), razpravljal o problemih svojega kraja, rešil neko osebno zadevo v pisarni SZDL ali preprosto poklepal s prijatelji itd.

Razumljivo je, da bomo lahko ustanavljali družbene centre postopoma, odvisno od materialnih možnosti. Prioritetni položaj je treba dati zlasti tistim krajem, ki že imajo razgibano družbeno dejavnost, nimajo pa materialnih možnosti za izoblikovanje kvalitetnega novih, sedanjih stopnj družbenega razvoja primerne oblike dela.

Vlado Ožbolt

Zbran kolektiv »Panonije« na zboru in proslavi

Povabljeni gosti in predstavniki ter funkcionarji »Panonije«

Pevski zbor podjetja »Panonija« ob prvem nastopu pod vodstvom Franja Petka

Ob občnem zboru in 10 letnici „Panonije“ Tudi na področju trgovine je potreben hitrejši razvoj

Občni zbor sindikalne organizacije trgovskega podjetja »Panonija« Ptuj 21. 3. 1964 v Narodnem domu s proslavo 10-letnice obstoja podjetja ni bil le letni obračun dela odbora sindikalne organizacije in proslave 10-letnice obstoja podjetja, temveč obravnavanje problemov, uspehov in perspektive podjetja za daljšo dobo pred gosti in pred skoraj celotnim kolektivom »Panonije«. V trikotu potrošnik – ptujška trgovska mreža – sodobne trgovske hiše so bili ugodno ocenjeni uspehi in perspektive »PANONIJE« skupno z uspehi »IZBIRE« in »MERKURJA« Ptuj.

Vse skupaj je pustilo pri navzočih vtis, da silijo zahteve potrošnikov trgovino k novejšim oblikam prodaje blaga in da prihaja v mestih z odpiranjem trgovskih hiš k organiziranemu nastopanju trgovske mreže in k združevanju sredstev in kadrov. Za Ptuj bi pomenil tak organiziran nastop združenih naporov in sredstev trgovskih podjetij »IZBIRA«, »MERKUR« in »PANONIJA« in ustanovitve sodobne trgovske hiše, ki ne bi v ničemer zaostajala za enakimi hišami drugod.

Sindikalna organizacija »Panonije« šteje 307 članov in članic, od tega 252 delavcev in nameščencev ter 55 vajencev, 150 moških in 137 žensk. Zaposleni so v upravi, skladiščih in v 40 poslovalnicah v Ptujju in na podeželju. Postopoma ureja podjetje poslovalnico za poslovalnico, tako da so prikupneje za potrošnike ter praktične in prijetnejše za zaposlene. Lani so uredili poslovalnico »Slavice«, poslovalnice v Markovcih, Kozmincih, v Desterniku in drugod, na novo so odprli nove lokalne »Samopostrežnice«, specializirane trgovine za prodajo izdelkov iz plastične mase ter trgovski paviljon v Majšperku. Za vse skupaj so porabili lani 20 milijonov sredstev.

Promet so povečali za 473 milijonov v primerjavi z letom 1962 ali za 29,5%, realizacijo pa za 229 milijonov ali za 16% v primerjavi z letom 1962. Skupni lanski promet je znašal 3.778 milijonov dinarjev, realizacija pa je bila za 20% večja kot leta 1962. Povprečen osebni dohodek je bil le za 12% večji kot leta 1962 in je znašal leta 1961 28.050 din, leta 1962 30.075 din in leta 1963 33.800 dinarjev.

Večji promet so dosegli brez povečanja delovne sile. Gibanje cen je bilo daleč izpod odstotka dviganja prometa in osebne dohodke, zato pa je podjetje bolj skrbelo za zniževanje poslovnih stroškov, kala in odpisov, za večanje storilnosti, zlasti pa za čim kulturnejšo potrebo strank. Razmerje med lanskim leto ustvarjenim dohodkom in čistim dohodkom je bilo lani ugodnejše kot predlani, na drugi strani pa je tudi podjetje več oddajalo skupnosti kot predlani. Tako je znašal 1963 prispevek podjetja v družbeni investicijski sklad 33%, več kot leta 1962. Pred ugotovitvijo dohodka so odvedli skupnosti 16% več kot prejšnje leto. Delež gospodarske organizacije skupnosti je bil lani 45% večji, prispevek iz dohodka pa 17% večji kot leta 1962. Na osebne dohodke je odpadlo 12% več sredstev, na obvezni rezervni sklad 22%, na skupno rezervo 8%, na družbeni investicijski sklad 33% in na poslovnostni sklad 17%. Indeks osebnih dohodkov je bil leta 1963 97, skladov pa 111.

Investiranih 99 milijonov dinarjev

Prav zanimivi so podatki v zvezi z desetletnico obstoja podjetja »Panonija«. To podjetje se je razvilo v desetih letih od 52 na 307 zaposlenih (vštevši vajence). Promet podjetja se je v tem času povečal za 264%. Tekom desetih let je podjetje »Panonija« investiralo nad 99 milijonov dinarjev, in sicer dve tretjini od tega lastnih sredstev in eno tretjino iz kreditov. Samo za prometni oddelek, za vozila,

so porabili nad 23 milijonov dinarjev. Dokupili so šest novih vozil. Največ poslovalnic imajo na podeželju, zato morajo imeti sposoben prevoznik park za prevažanje blaga. Graditev skladišč za trgovsko mrežo ostane še nadalje skrb številka ena vseh ptujških trgovskih podjetij, zlasti podjetja »Panonija« Ptuj, ki se ga je najbolj resno lotilo in spravilo pred občinske forume, ne glede na to, kako se bodo v

negu Ptujja z roko v roki s potrošniki in z industrijo ter z ostalimi gospodarskimi panogami.

Od izkušeni Maribora se lahko mnogočesa naučimo

V nagovoru zbranim se je zavzela predsednica občinske skupščine Lojzka Stropnikova za moderniziranje trgovine tudi v Ptujju, ki jo narekujejo zahteve potrošnikov. Objubila je vso pomoč trgovskim podjetjem v Ptujju pri nadaljnjem skupnem reševanju problemov trgovine in proučevanju možnosti za zgraditev trgovskega doma v Ptujju ob združenih sredstvih trgovskih podjetij in občinske skupnosti. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Danilo Masten je go-

Ne glede na vse ugodne ocene podjetja »Panonije«, pohvale in priznanja, lahko rečemo, da je trgovski kader »Panonije« pripravljeno in sposoben izpolniti nasproti skupnosti vsa bodoča pričakovanja za napredek trgovine in za modernejšo postrežbo potrošnikov ob bogati zalogi ter lažji izbiri najkvalitetnejšega blaga. Vsekakor pa pričakuje od odgovornih faktorjev v podjetju in v občinski skupnosti, da bodo pred vsakim nadaljnjim delom v zvezi z združevanjem trgovskih podjetij in njihovih sredstev dobro proučili vse realne možnosti in perspektive koraka naprej v trgovini. Ob dovolj proučenem in dokumentiranem predlogu za nadaljnji razvoj trgovine v Ptujju ni bojazni, da namen ne bi bil dosežen, zlasti ko je za vsak nov korak na tem področju že dovolj izkušeni in dokazov tudi v drugih večjih in Ptujju enakih mestih. Če bo Ptuj v tej smeri plnil, mora biti toliko bolj prepričan, da stopa za korak dalje, ki naj zagotovi skupnosti to, kar ta lahko od močne in urejene trgovine tudi pričakuje. V. J.

NAGRAJENI ZA 10-LETNO NEPREKINJENO SLUŽBOVANJE

Ob 10-letnici »Panonije« so prejeli spominske nagrade — uro in šopek: Anton Brenčič, Jože Cvetko, Jože Dragar, Ricardo Juras, Anton Keiš, Milica Košir, Engelbert Letič, Herbert Pirš, Konrad Podbreznik, Marija Vidovič, Albina Zorčič in sicer glede na 10-letno neprekinjeno in uspešno delo v podjetju.

bodoče trgovska podjetja v občini naprej razvijala, združevala ali ostala samostojna in reševala probleme sodobne trgovine po svojih možnostih.

Priznanja za dosežene uspehe in nove izpodbude

S temi nekaj številkami je bila dokaj nazorno prikazana na zboru prizadevnost kolektiva »Panonije« Ptuj.

V vseh poročilih, razpravah in čestitkah funkcionarjev podjetja »Panonija« Ptuj, in sicer Martina Vinklerja, sindikalnega predsednika, Ivana Nahbergerja, predsednika delavskega sveta, predsednika delovnega predsedstva zbora Martina Korošca, Janka Vogrinca, direktorja podjetja, Dušana Dostala, komercialnega direktorja podjetja, in drugih ter gostov Lojzke Stropnikove, predsednice občinske skupščine, Danila Mastena, predsednika občinskega sindikalnega sveta, Bruna Valentina, direktorja »Izbiro«, in Karla Vobnarja, direktorja »Merkurja«, Martina Klemenčiča, bivšega direktorja »Panonije«, ter diskutantov iz kolektiva je jasno izvenelo priznanje kolektivu »Panonije« pa tudi občinski skupščini in političnim forumom za vso dosedanje skrb za razvoj trgovine v ptujski občini. Zelo pomembna je želja, da bi se tudi v bodoče vsi skupaj z enako resnostjo lotevali vseh problemov v zvezi s skrbjo za potrošnike ter za sposobnost trgovske mreže, da se bo lahko razvijala v korak z industrijo, s kupno močjo in zahtevnostjo potrošnikov. Le s skupnim delom bo mogoče najpraviše določiti bodoče pot razvoja trgovine ob združenih močeh in sredstvih. Trgovina bo pravo gotovo med prvimi, ki se bo dvignila iznad okvirov starodav-

voril o 42-urnem delavniku in o nonstop trgovanju, Janko Vogrinec o uspešnem razvoju »Panonije« in o izpolnjenih pričakovanjih tudi tega podjetja nasproti skupnosti in potrošnikom, Dušan Dostal je govoril o potrebnih investicijah za moderniziranje trgovine v ptujski občini, Bruno Valentin in Karel Vobner o organiziranem delu trgovskih podjetij pri vseh reševanjih problemov v Ptujju in v ptujski občini. Ob istih problemih so ostali tudi ostali diskutanti.

Po celotni vsebini razprav, izpodbud in predlogov se je dalo razumeti, da si želijo ljudje v Ptujju tako močno trgovino, ki bo odlično služila potrošnikom in ki bo izpolnjevala podobo Ptujja. Stvar bodočih sporazumov med ptujskimi trgovskimi podjetji in občinsko skupščino bo, ali bodo vsa tri podjetja preskočila svoj nadaljnji razvoj v korist ustvaritve velike trgovske hiše s primernimi skladišči, ali pa se bodo vsa tri ptujška podjetja vsako zase borila za investicije in za odpravo problemov, ki zavirajo njihov nadaljnji razvoj. Diskutanti so tudi opisali težave, ki jih bodo morali premagati kolektivi ptujških trgovskih podjetij, da bodo doseženi uspehi, ki jih skupnost od teh pričakuje.

Važna tudi skrb za podeželje

Zbor in proslava desetletnice »Panonije« sta se končala s podarkom, da je izpolnjevala »Panonija« doslej svoje naloge tudi nasproti potrošnikom s podeželja po svojih najboljših močeh, da pa ravno glede na narodni dohodek predelov, ki jih oskrbuje, in na slabo kupno moč svojih strank ni mogla doseči še večjih uspehov, kot si jih je želela in si tudi prizadevala.

TRGOVSKO PODJETJE »PANONIJA« PTUJ, poslovalnica

Papirnica in galanterija

Bezjakova 2 obvešča cenjene potrošnike, da prične s 1. aprilom 1964 poslovati NON STOP od 7. do 19. ure. Potrošnikom nudi pletenine, perilo, galanterijo, pisarniške in šolske potrebščine, ročne ure in zlatino. Kolektiv se tudi v nadalje priporoča svojim cenjenim odjemalcem.

Pisma uredništvu Presmec za cigarete

V petek, 20. t. m., dopoldne mi je v Ptujju pristopil fantek v starosti 13 do 14 let in me vljudno nagovoril: Gospod, kupite presmec, 50 dinarjev stane! Ker sem z dežele, mi kaj takega ni bilo potrebno kupiti in ker kaj takega tudi sicer ne rabim, sem se mu lepo zahvalil. Bilo je še precej drugih takih prodajalcev in vsak mi je s svoje strani vljudno ponujal zelenje. Stara ženica je na primer naštevala, katere vse gospodinjske potrebščine bi si kupila za tako pridobljeni denar. Tedaj je z nasprome strani prispela starejša

žena; fantek, ki me je prej ogovoril, ji je pristopil ter ji prav tako vljudno kot meni ponudil presmec. Žena je presmec kupila, dala fantku denar, ta pa se je urno zasukal; s stopnišča ga je ogovoril prijatelj istih let, prišel k njemu in tiho vprašal: Ali bo dovolj? Prijatelj prodajalec pa se mu je veselo nasmejal in na uho odgovoril: še za filter bo dovolj! Aha, za filter? Takoj sem vedel, kaj to pomeni. Cigarete filter. Dalje nisem fantoma sledil, vendar sta se napotila po ulici navzgor mimo cerkvenega zvonika in naprej. Mogoče v trafikah na tem trgu, mogoče drugam? Kolikor vem, marsikateri šolarji na skrivaj radi vlečejo cigarete. Po vsem tem se vidi, da nekateri otroci res ne vedo, kako denar koristneje uporabiti, zlasti v zdravju koristne namerne.

Vprašanje je, ali bodo ti otroci kdaj uvideli, da jim tobak ne koristi; da s tem niso nič pomembnejši med svojimi vrstniki, da so manj vredni pred starejšimi osebami. k

LUKEC, KUPITE LUKEC!

V ponedeljek, 23. marca predpoldne sem se mudila v Ptujju po raznih opravkih. Prispela sem tudi na Trg mladinskih brigad po opravkih. Pred samopostrežno trgovino me je nagovorila starejša ženska z besedami: »Gospa, kupite lukec, tak je lep, da vam ne bo žal! Vprašala sem jo, po čem ga ima, pa je na pločniku razprostrla cekar ter mi, kolikor je mogla hitro vsilila lukec in mi ga zavila v časopisni papir. Nisem je mogla prepričati, da ne potrebujem več, kakor tišto, kar mi je v prvi posodi nasula, t. j. pol litrsko merico. Za vsako merico (bili sta dve) sem ženi plačala po 200 dinarjev, oziroma 400 dinarjev.

Pozneje sem se napotila prek tržnice in so mi tudi tam branjevske ponujale naj kupim lukec. Vprašala sem eno izmed njih, ki je imela tudi zelo lep čebulček, koliko stane ta pri njej. Odvrnila je, da liter 200 dinarjev. Začudena sem se enkrat vprašala, in dobila isti odgovor. Potem sem ji povedala, da sem malo prej plačala za liter 400 dinarjev. Branjevska je rekla, da me je ženska ukanila in dodala, da je prepovedano tržiti po ulicah. Odsšla sem z namenom, da bom to zadevo spravila v javnost, da ne bi še drugi ljudje, ki nekaj kupijo, nasledili pouličnim prodajalkam. Sicer pa dobiš na ptujski tržnici vse, kar želiš. Le jaz sem kupila na ulici, ker sem mislila, da sem si s tem prihranila pičlo odmerjeni čas za opravke v mestu.

Anica Bezjak

Ptujška lekarna ima novo dvorano

Lekarna Ptuj si je pridobila s prezidavo skladiščnih prostorov poleg pisarne in laboratorija lično dvorano za strokovna predavanja in za razne kolektivne sestanke ter seje. Vsa potrebna zidarska in obrtniška dela so bila

opravičena v zimskem času. Novourejeni prostori bodo sedaj boljše služili namenu kot so prvotni prostori, ki jih je imelo zgrajeno skladišče. Večletne potrebe so pokazale, da je bila preureditev nujna.

V minulih tednih epidemije gripe in raznih drugih boleznih so bili tudi v ptujski lekarni dan in noč močno zaposleni s pripravljanjem in izdajanjem zdravil in je čudno, da so vzdržali kljub velikemu prometu, naporom in stalni izpostavljenosti, da bi se tudi njih lotila gripa. Zanimivo je, da mnogi cenijo to delo v lekarni zaposlenih, zlasti njihovo prizadevnost z vestnim in naglim pripravljanjem zdravil, da pa na drugi strani toliko bolj presenečajo posamezniki, ki vidijo v vsakem prizadevanju soljudi samo ob sebi razumljivo dolžnost, za katero se jim ne zdi vredno reči niti »hvala«.

Ormož

Najdena utopljena dekle

Dne 19. marca t. l. je bila najdena v Dravi pri Frankovcih na tako imenovanem »velikem grljezu« sedemnajstletna utopljena Marija Muršec iz Maribora, Župančičeva ulica 43 c. Deklica je bila učenka II. razreda gimnazije. Po zdravniških ugotovitvah je bila v vodi dva meseca in dva dni. Kot menijo, je bil vzrok samomora slaba ocena v šoli. D. R.

V ZADNJI HIŠI V PTUJUJ SVE-TIJO Z ELEKTRIKO

Sredi marca 1964 so v Ptujju elektrificirali zadnjo hišo in sicer starinsko hišo v Muršičevi ulici, kjer je včasih stanoval ptujski znanj kronist Simon Povoden (1753—1841). V steno te hiše je vžidana njemu posvečena spominska plošča.

Sedanja lastnica te hiše je Katica Marčič.

Vlom

v ormoško trgovino

V noči od 17. na 18. marec od ene do tretje ure je došel še neznan storilec v lomil v trgovino »Modas«. Z dvoriščne strani je izkopal zid in pri tem prišel v notranjost konfekcijske trgovine. Podobno dejanje je bilo storjeno lani na Svetinjah. D. R.

Dopisujte v TEDNIK

Prihodnje dni

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE PTUJ

bo pridelilo 30. marca t. l. (v ponedeljek) ob 18 uri v kinodvorani za starše kulturni večer o filmski vzgoji otrok.

Na programu bo celovečerni film »CRNI BISERI«.

Besedo o filmski vzgoji bo imel prof. tov. Ivan Arhar. Vstop prost. Starše vabi odbor.

Sindikalna politična šola Ptuj

27. marca — »Občinski sindikalni svet osnovni organ Zveze sindikatov Jugoslavije v komuni, njegova vloga in naloge.« — Feliks Bagar.

31. marca — »Vloga in naloge sindikalne podružnice kot osnovnega nosilca celotne aktivnosti sindikata v današnjih pogojih.« — Feliks Bagar.

3. aprila — »Metode dela izvršnega odbora sindikalne podružnice.« — Feliks Bagar.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja 29. marca t. l. ameriški barvni film »LEDOVI DOZIV-LJAJI« 31. marca in 1. aprila t. l. francoski film »DEKLE V IZ-LOZBI«.

KINO ORMOŽ

predvaja 28. in 29. marca t. l. jugoslovanski film »VIZIG OB 8.« Kino Središče

predvaja 28. in 29. marca t. l. sovjetski film »KAMENITI CVET«

KINO ZAVRC

predvaja 29. marca t. l. jugoslovanski film »OBČINSKI OTROK«.

PREDAVANJA DELAVSKE UNIVERZE PTUJ

Izobraževalni centri

»S tuberkulozo ni premirja«: Podlehnik, Leskovec v torek 31. 3.; Grajena v sredo, dne 1. 4.; v Markovcih in na Zavrču v petek, dne 3/4; v Trnovski vasi in v Vitomarcih v soboto dne 4/4.

Vodstva IC in šole so obveščene.

Večerna politična šola Kidričevu. V ponedeljek, dne 30. 3. ob 15. uri: Zaključni izpiti.

Dramska skupina DPD »Svoboda« Ptuj

uprizori v Mestnem gledališču v Ptuj komedijo v 3. dejanjih: Michel Fermaud:

Z VRATI TRESKAJO

Predstave bodo

v četrtek, 26. marca, ob 19.30, v nedeljo, 29. marca, ob 15. uri, v ponedeljek, 30. marca, ob 19.30, v ponedeljek, dne 30. marca, bo tudi predstava za srednješolsko mladino ob 18. uri

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča v sredo in četrtek od 15. do 17. ure in eno uro pred predstavo,

v nedeljo, dne 29. marca, od 9. do 11. ure in eno uro pred predstavo, v ponedeljek, dne 30. marca, pa od 15. ure dalje.

Cene vstopnic: 150, 120 in 50 din. Vabljeni!

Popravek

V zadnji številki »Tednika« je pod naslovom: »Mladina in njeni problemi« prišlo do pomote glede Angele Imerovič v zvezi nekaterih nepravilnosti v ravnanju z vajenci. Na njeno pritožbo smo ozadno preverili in ugotovili, da je v tej zvezi ne bi smeli imenovati.

Uredništvo

Mladina na pragu življenja

V mesecu poklicnega usmerjanja

Ze nekaj let sem deluje pri Zavodu za zaposlovanje delavcev komisija, ki ima nalogo pomagati temu zavodu pri usmerjanju mladine v poklice. Delo te komisije je bolj občasne narave, čeprav bi bilo primerneje, da bi opravljala svoje poslanstvo neprekinjeno, stalno. Njeno poslanstvo je namreč odgovorno in težavno. V mesecu marcu — to je po navadi mesec poklicnega usmerjanja — so člani komisije pridrli: hodijo od šole do šole, predavajo, pokažejo primeren film, se sestajajo s starši in z mladino, razpravljajo z njimi in svetujejo.

V vse naše življenje skušamo vnesti čimveč smotnosti in načrtnosti, kar mora veljati tudi za izbiranje poklica. Toda mlademu človeku se je težko odločiti tako ali drugače, tistemu pa, ki mu je poverjena skrb za mladino, težko svetovati, če ne pozna narave poklicev in možnosti za vključevanje v življenje. Nasveti in razgovori — nekaka šola za starše pri odraslih in šola za življenje pri mladini — torej niso odveč.

Letos bo zapustilo osnovne šole na področju ptujske in ormoške občine, kjer je skupaj 21 popolnih osnovnih šol, približno 1600 učencev. Toda samo nekaj nad 800 med njimi bo dovršilo osem razredov, vsi ostali pa ne bodo imeli popolne osnovnošolske izobrazbe, marveč le pet do sedem razredov. Ta podatek o polovičnem uspehu pač ni razveseljiv, saj je cilj naše izobraževalne politike, dati slehernemu občanu polno osnovno izobrazbo.

Iskanje vzrokov takega stanja (mnogo jih je: objektivnih in subjektivnih), ni naš namen. Zapišimo pa le, da se moramo ob njem zamisliti!

Mladina se bo v jeseni razkropila na vse vetrove. Tisti, ki imajo dober šolski uspeh in dovolj sredstev ali pa bodo deležni kake štipendije, bodo našli stredo v srednjih šolah. Ze v Ptuj je dovolj možnosti za to: gimnazija lahko sprejme do 140 novincev, ekonomska srednja šola 70, administrativna šola 70.

Ob tem je zanimivo pripomniti, da je skoraj na vse srednje

šole v Sloveniji tolikšen naval, da ne morejo sprejeti vseh novincev. V Ptuj pa je drugače: prostih mest je več kot pa prijavljenih kandidatov. Razlago najdemo deloma v tem, da starši najrajši pošiljajo otroke v poklicne šole, da bi prišla mladina tako čimprej do kruha. Deloma pa v tem, da imajo mnogi učenci s podeželskih šol šibko znanje in nimajo dovolj poguma za šolanje na srednješolskih zavodih. Zlasti iz kmečkih vrst prihaja zadnja leta le malo mladine študirat. Vendar bi se dalo temu vsaj delno odpraviti, če bi se osnovne šole odločile za pripravljajanje tistega dela mladine, ki želi nadaljevati študij na tej ali oni šoli.

Da bi podeželski mladini olajšali včasih težako delo med šolanjem, bi se morali vsi od staršev do tistih, ki jim je poverjeno uspešno napredovanje mladine, truditi, da bi mladina bivala in delala v Dijaškem domu, ki že nekaj let ni dovolj zaseden, čeprav je dobro urejen in tudi poceni.

Slabi uspehi nasploh tarejo naše šole — te bolj, one manj — in ob njih nas boli glava. Toda šole same so temu le deloma krive: stara poslopja, slaba oprema, pomanjkanje učiteljev zlasti na višji stopnji in podobno. Hujše je, da dobršen del mladih ne dela z verno prizadevnostjo, vztrajnostjo, zavestjo, kakršno družba pričakuje in terja. Zato se bo morala družba spoprijeti tudi s to težavo.

Pri tem pa ne gre samo za slabe uspehe učenja in dela, marveč vsaj v isti meri tudi za polovičarske uspehe — spričevala, ki v njih prevladujejo zadostne ocene — ki so v nadaljnjem šolanju le prepogosto vzrok polomov.

Ko mladina zapuša osnovno šolo in se podaja v uk ali v šole druge stopnje, odločajo tudi sredstva za šolanje. Nekaterim pomagajo štipendije, drugi so brez njih. Takih, ki so jih potrebni, pa ni malo. Dostoj se štipendije podeljevale dokaj enostransko, usmerjali so jih predvsem v deficitarne poklice. Na ta način so bili mnogi pridrni pa pomoči zelo potrebni dijaki odr-

njeni. Videti je, da se bodo odslej podeljevale štipendije po socialnem kriteriju. Dobivali jih bodo najpotrebnejši in prizadevni, ne oziraje se na poklic ali šolo, ki so si jo izbrali. Tako je prav!

Komisija za usmerjanje mladine pa ne skrbi samo za tiste, ki se žele naprej izobraževati v šolah, njena naloga je, da se briga tudi za tiste, ki gredo v uk: trgovino, obrt, industrijo, kmetijstvo itd. Izobraževanje na delovnem mestu ima mnogo oblik. Zanj se zanimajo vsi tisti, ki niso dosegli pogojev za nadaljevanje šolanja, ker nimajo vseh osem razredov osnovne šole (torej samo 5 do 7) in pa lepo število tistih, ki so osemletno šolo z uspehom končali, pa so se odločili za praktičen poklic iz osebnega nagajanja ali pa gmočnih razmer. In takih je letos, kot omenjeno, okrog 800 na našem področju.

Komisija pri usmerjanju te mladine nima lahkega posla, ker Zavod za zaposlovanje delavcev

še ne razpolaga z vsemi podatki o učnih mestih. V prihodnje bi bilo potrebno, da se vsako leto vsaj do začetka meseca marca ugotovi za vse občine Slovenije število učnih mest po vseh panogah gospodarske dejavnosti: vrsta all profil poklica, kraj izobraževanja, število učnih mest, pogoji za dosego poklica in podobno. Morda še kaj. Brez take preglednice ni mogoče uspešno svetovati, komisija obtiči pri svojem delu na pol poti.

Vsem, ki jim je pravilna izbira poklica — od nje pogosto zavisi življenjska sreča — pri srcu, komisija priporoča, da se v kočljivih primerih obrača na Zavod za zaposlovanje delavcev, kjer bodo mladi pa odrasli našli dobrega svetovalca tudi v psihologu.

Rudolf Čeh

Motorno kolo Pretis Maxi

PRIJETNA VOZNAJA, PRIMERNA BRZINA, CENENA VOZNAJA. DOBITE GA V TRGOVINI »NOVI DOM«, ZADRUŽNI TRG ŠTEVILKA 1.

Statut občine Ormož na zborih volivcev

ZBORI VOLILCEV OD 25. DO 31. MARCA. TEMELJNE RAZPRAVE NA ZBORIH BODO SAME DALE PRAVO MESTO IN VSEBINO STATUTU. S POTREBNIMI SPREMEMBAMI IN DOPOLNILI BO STATUT SPREJET 7. APRILA T. L. NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE.

Statut občine je važen akt, ki ni samo družbeni predpis, ampak tudi pravni predpis občine. V splošnih določbah statut občine Ormož vsebuje tudi vodilna načela, ki tvorijo temelj urejanju vseh na statutu temelječih razmerij in so v pravno tehničnem oziru pomemben vodnik skozi relativno obsežno materijo statuta.

Drugi del statuta je več ali manj programskega značaja, ki neposredno izraža politiko občine glede razvoja posameznih panog gospodarstva in družbenih služb. Postavila okvire in načela za bodočo pravno ureditev določenih pravic občanov, delovnih organizacij in obveznosti občine. V postavljenih načelih morajo dobiti svojo konkretizacijo v perspektivnih in družbenih planih občine, v njenem vsakoletnem proračunu in slednjic v pravnih predpisih.

V tretjem delu ureja statut organizacijo občinske samouprave. Določa število občinskih odborov, delo občinske skupščine in njeno pristojnost. Po statutu naj bi občinska skupščina imela 11

svetov, ki imajo predsednika, njegovega namestnika in od 5 do 9 članov. Najmanj tri člane sveta imenuje občinska skupščina. Druge člane pa delegirajo organizacije, ki so določene z občinskim odlokom.

V ponedeljek, 23. marca, so na seji družbeno-političnega aktiva predavateljev in nekaterih občinskih poslancev razpravljali o metodi podajanja vsebine statuta na zborih volivcev ter menili, da ne bi zbor trajal več kot dve uri, sama razlaga pa od 40 do 45 minut, saj je tak zbor volivcev najbolj uspešen in efektan.

Z zbori volivcev bodo pričeli 25. marca in končali 31. marca. Zbori bodo po volilnih enotah, ki jih je v občini 25. Statut občine bodo tolmačili občinski odborniki in člani občinskega političnega aktiva. V krajevnih centrih bodo predhodno sestanki odborov krajevnih organizacij SZDL in svetov krajevnih skupnosti. Na njih bodo vsebinsko pripravili zbor, saj bodo na njem predhodno razpravljali o statutu.

D. R.

Slovo od učitelja Andreja Baša

V nedeljo, 22. marca smo spremlili k zadnjemu počitku upokojenega učitelja Andreja Baša.

Po italijanski okupaciji slovenskega ozemlja, po prvi svetovni vojni, ni mogel prenašati preganjanja, ki ga je bilo deležno zavredno slovensko učiteljstvo. Da bi se izognil internaciji, se je zatekel v Jugoslavijo ter je nastopil leta 1920 učiteljsko službo na Hajdini, naslednje leto pa na deški osnovni šoli v Ptuj. Ko so pridrvele leta 1941 hitlerjevske nacistične tolpe čez našo severno mejo in zasedle našo zemljo, je moral pokojnik zapustiti svojo novo domovino. Kakor večina učiteljstva naše pokrajine, je bil tudi on izseljen v Srbijo, od koder se je vrnil po osvoboditvi leta 1945 na svoje mesto v Ptuj, kjer je bil leta 1947 upokojen.

Andrej Baša je sin naše sončne Istre. V Hrpeljah je zagledal 31. 1887 luč sveta. Po končanem študiju na slovenskem učiteljskem v Kopru je služboval na raznih šolah. Leta 1924 mu je izrgala za hrbtna bolezen ljubljeno ženo.

Pokojni Andrej je bil zaveden, napreden prosvetni delavec. Kot miren, dobrosrčen in vedno vreden človek, je bil rojen za učitelja in vzgojitelja. Mladino je ljubil, zato smo ga videli na delu tudi izven šole. Dolga leta pred 2. svetovno vojno je bil voditelj sokolskega naraščaja. Posebno veselje je imel z malimi harmonikarji, z njimi je prirejal uspele koncertne nastope in je pripravil njihovim staršem marsikatero prijetno urico. Po osvoboditvi je vodil nekaj let harmonikarsko šolo DPD Svobode. Pri predvornem dramskem društvu je bil večleten blagajnik. Med svojimi tovariši se je počutil najsmrečnejšega. Bil je vedno razigran in je ustvarjal s svojo pesmijo in harmoniko v družbi vedro razpoloženje. Bolezen ga je zadnje leto priklenila na dom, kjer je 19. marca 1964 umrl.

Ob odprtem grobu na mestnem pokopališču so se poslovili od pokojnika številni prijatelji, tovariši in znanci ter so mu s tem izkazali hvaležnost za njegovo prosvetno dejavnost, tovarištvo in prijateljstvo. Ohranili bomo v trajnem spominu moža, ki je živel in delal za ljudstvo in končno našel tih domček v naši slovenski zemlji. M. M.

Kmetijski kombinat širi hmeljeve nasade

Hmeljišče na Vidmu, ki ga je KZ Haloze odstopila KK Ptuj, nameravajo letos znatno razširiti. V ta namen so že odkupili nekaj zemlje od zasebnikov, nekaj površin pa bodo arondirali, da bo skupnega hmeljišča približno 14 hektarov. Gojitev hmelja na Vidmu ima še to prednost, da je v neposredni bližini sodobna sušilnica in zato pridelka ni treba prevažati na večje razdalje.

Iz razgovora z Maksom Vavpotičem, upravnikom obrata na Turnišču, povzemamo, da so na Ptujskem in Dravskem polju idealni rasti in klimatski pogoji za gojitev te vsekakor precej donosne poljske kulture, ki mu v sodobnem svetu pravijo »zeleno zlato«, ki ta naziv tudi zasluži. Kombinacijo ima sedaj že okrog 60 hektarov zemljišče posajenih s hmeljem. Tem površinam pa se bodo letos pridružile še nove za okrog 10 hektarov, od tega največ na Vidmu, nekaj ga tudi v Zavrču. Kaže, da bodo na kombinatu tudi v naslednjih nekaj letih posvetili obnovam hmeljišče večjo pozornost, še predvsem, ker je to zelo donosna rastlina, ki hitro vrača investicije.

Poleg tega pa razpolagajo s potrebno strokovno silo, mehanizacijo, sušilnicami itd. Nadalje tudi ni večjega problema glede sezonske delovne sile, katere je še precej v neposredni bližini, ki jo rabijo predvsem v času obiranja. F. H.

RAZPRAVA O STATUTIH V OBČINSKI SKUPŠČINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prosvetnim zavodom smo 14 statuten vrnilo, da jih uskladijo z novim zakonom o upravljanju. Ker morajo biti statuti dokončno sprejeti do 9. aprila t. l., smo 6. marca ponovno pozvali vse delovne organizacije, da naj statute takoj predložijo občinski skupščini v obravnavo.

Statute, ki so bili predloženi občinski skupščini v obravnavo, je komisija začela takoj analizirati.

Ce si sedaj postavimo vprašanje, kako so predloženi statuti uresničili ustavna načela o samoupravljanju, o neposrednem odločanju delovnega človeka v vseh delih delovnega procesa, ki pomenijo celoto, moramo reči, da ne najboljše. V ustavnih razpravah smo poudarjali, da hočemo z novo ustavo še bolj humanizirati medsebojne odnose in da je naš končni smoter osvobodjanje delovnega človeka. Razprave o statutih so v bistvu nadaljevanje ustavnih razprav. Statuti delovnih organizacij bi morali ustavno načela razčleniti in konkretizirati. V središču pozornosti teh razprav je zopet delovni človek, ki naj odloča, soodloča in daje pobude. Statuti bi morali opredeliti njegov položaj in njegovo vlogo. Določiti bi morali njegove dolžnosti in odgovornosti, zaradi katerih je nosilec pravic in dolžnosti. Organizacija dela v delovnih organizacijah in druge rešitve bi morale biti podrejene temu osrednjemu smotru. Vendar za predložene statute ne moremo reči, da so te smotre uresnili, vsaj ne v celoti.

Po 3. odstavku 91. člena zvezne ustave in 3. odstavku 80. člena republiške ustave obravnava statute delovnih organizacij občinska skupščina, v smislu statuta občine Ptuj pa vrši to hjen zbor delovnih skupnosti kot najvišji politični predstavnik vseh delovnih organizacij v občini. Ta mora kot najvišji družbeni organ v občini oceniti, kako so posamezni statuti uresnili prej navedena ustavna načela. Kolikor v razpravi ugotovi, da tega niso uresnili, lahko da v smislu 3. odstavka 107. člena republiške ustave delovni organizaciji priporoči, da to stori in statut v tem smislu dopolni. Samoupravni organi so dolžni obravnavati to priporočilo in obvestiti ta zbor, kakšno stališče so zavzeli do priporočila. V skrajnem primeru pa je možno sprožiti tudi

ustavni spor pred ustavnim sodiščem, če je statut protustaven ali nezakonit.

Glede statuten šol, vzgojnih in izobraževalnih zavodov pa zakon o organih upravljanja v šolah in drugih vzgojnih in izobraževalnih zavodih (Uradni list SRS, št. 7/64) v 26. členu določa, da statut šole potrdi skupščina občine, v kateri je sedež šole. Če tedaj statut šole ne bo v skladu z ustavo in drugimi veljavnimi predpisi, ga pač skupščina ne bo potrdila prej, dokler se statut ne bo v sklad z ustavo in drugimi veljavnimi predpisi.

Traktorji pripravljani za spomladansko setev

Kljub pomanjkanju nadomestnih delov so traktorji Kmetijskega kombinata Ptuj pripravljani za spomladansko setev.

Glede na odkup in pridobivanje se večje površine zemlje, je nujno razpolagati z dobro pripravljeno mehanizacijo, da bi mogli dobro in pravočasno obdelati zemljo. Zato so vsi kmetijski obrati izkoristili zimski čas za popravilo strojev, da bi bili tako kos postavljenim nalogam.

Posebno nalogo je tudi odigral obrat Mehanična delavnica, katera osnovna naloga je obnova vzdrževanje in popraviljanje kmetijske mehanizacije. Mlad 35-članski kolektiv to nalogo dobro in vestno opravlja. V lanskem letu je izvršil 3221 storitev, od tega 71 aznih generalnih, 1800 srednjih in 1350 tekočih popravil na mehanizaciji Kmetijskega kombinata in drugih kmetijskih organizacij. Prav tako je zabeleženo 500 storitev v letu 1964. Kot poseben uspeh je upoštevati, da v lanskem letu v času raznih akcij, kot so setev, košnja, žetev, ni bilo večjega zastaja na strojih, če pa so se kje pojavili, so se popravila izvršila in kvar odklonil, ne glede na delovni čas.

Mehanična delavnica ima posebno dežurno službo v času raznih kmetijskih akcij, ki odklanja napake tudi izven delovnega časa. V letu 1964 ima mehanična delavnica organizirano posebno servisno službo in je v

ta namen dobila servisni avto, ki bo opremljen s posebnim orodjem in rezervnimi deli, ki so potrebni za odklanjanje napak na strojih. Da bi delo bilo kvalitetno, se je specializiralo 6 mehanikov v raznih tovarnah za kmetijske stroje, ki se nahajajo na področju ptujske komune.

Za uspešno delo se je zahvaliti tudi trgovskemu podjetju Avto-Celje, ki ima svojo prodajalno nadomestnih delov za kmetijsko mehanizacijo v prostorih Mehanične delavnice Kmetijskega kombinata Ptuj. Danes ima v zalogi materiala v vrednosti 50 milijonov, kajti osnovni pogoj za odklanjanje

napak in popravilo strojev so rezervni deli.

Mehanična delavnica zamejuje motorje na traktorjih in lahko v nujnih primerih zamenjava opravi v osmih urah. Razpolaga že z dokaj dobro opremo, ki je nujno potrebna pri remontu. Med ostalimi stroji ima tudi stroj za nastavitve tlačik (diesel), ki je izredne važnosti glede na to, da takega stroja ni v bližnji okolici. Glede na primerne delovne prostore in specializiran kader, bo v bodoče Mehanična delavnica Kmetijskega kombinata Ptuj opravljala usluge za vsa kmetijska podjetja. L.

Novo poslopje mehaničnih delavnic kmetijskega kombinata Ptuj

Francu Glavniku v slovo

Dragi Franc! Ker se na pogrebu 21. marca nisem mogla posloviti v imenu tvojih dolgoletnih sodelavcev ter v imenu društva upokojencev, čutim dolžnost, storiti to na ta način. Poslovila sta se od Te tov. Danica Neubauerjeva v imenu I. terena SZDL in tov. Zmavc v imenu Zveze borcev, dočim smo mi, Tebi najbližji, odpovedali. Zal ni vsakemu dano, da bi govoril ob odprtem grobu svojemu tovarišu, prijatelju. Zaradi prevelike žalosti tega mi nisimo zmogli, nekateri je dušil jok, mnogim pa se je srce trgalo in stokalo.

Rodil si je 23. januarja 1884 v Braslovčah. Poštno službo si nastopil leta 1905. Ko si 23. januarja slovil svoj 80. rojstni dan, gotovo nisi mislil, da je to zadnjič. Ko smo v četrtek, 19. marca, zvedeli za Tvojo smrt, nihče ni mogel verjeti, saj so te še pred nekaj dnevi videli čilega in zdravega. Padel je hrast. Zal sta se dve močni veji odlomili že prej, in sicer leta 1952; Rudi Krajnc v 53. letu starosti in leta 1960 Jakob Horvat v 55. letu starosti. Neizprosna bolezen jima je prehitro utrgala nit življenja.

Vsi so te poznali kot vestnega in marljivega uslužbenca, vedno nasmejanega in razpoloženega, zato so te tudi sončni žarki tega mračnega dne spremljali na tvoji zadnji poti. Naj omenim še to, da si bil ti prvi in dolgoletni predsednik poštnega sindikata. Bil si dober mož, oče in tudi zelo dober tovariš.

Kot sta si s tov. Mariničem, tvojim tatom delila stanovanje, tako si sedaj delita svoj zadnji, tih domček. Zelim vama sladk skupen počitek.

Tu blizu počiva tudi Smodičeva, ki je umrla leta 1945, 3 tedne pred prihodom svobode, ko ni videla plapolati zastav, ki jih je šivala, in se veselila srečnega dne, ki ga pa ni dočakala. Tu so še upravnik Smodič, višji kontrolor Dvoršak Marinič, Wagner, Vobner, Kozel, Krajnc, Horvat, Novak, Kovačič, Zolotnicky in že starejši Cajzek. Ti vsi ležijo na tem pokopališču, le Anica Jobova sameva že skoraj četrt stoletja na razgozniškem. Počivajte v miru!

Zalujoči ženi in otrokom izrekan iskreno sožalje. Tebi tov. Glavnik na naj bodo te skromne vrstice naš zadnji pozdrav. Lora Ribarič

Tudi letos pričakuje ptujski muzej mnoge obiskovalce

Od 18. II. 1964 dalje ima Mestni muzej Ptuj novega ravnatelja v osebi dr. Iva Mikl, ki je v Ptuj že nad 6 let in je bila doslej, in to tudi ostane, poleg ravnateljske funkcije kustos arheološke zbirke. Letos februarja je promovirala na ljubljanski fakulteti.

V zvezi s programom dela Mestnega muzeja Ptuj in z ravnateljskimi nalogami je odgovorila dr. Iva Mikl na vprašanja našega lista za javnost sledeče:

V bodoče bo potrebno nadaljevati z delom v vseh oddelkih ptujskega muzeja v mejah finančnih in kadrovskih možnosti. Glede samih zgradb, kjer so muzejski oddelki, je znano, da so potrebne vzdrževalne in obnovljene, glede zbirke v strokovni obdelavi pa, da so še potrebne dovršitve in dokončne razvrstitve, pozneje pa še prikaz v primeren vodiču po ptujskih muzejskih oddelkih, za kar še doslej niso bili dani dokončni pogoji.

Program dela za 1964. leto obsega predvsem utrditev stropov v II. nadstropju grajske stavbe, za kar so zagotovljena materialna sredstva občine, okraja in iz republiškega sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti, v samih muzejskih zbirkah pa bo največ dela z zbranim zgodovinskim materialom, ki ga je potrebno opremiti z napisy v več jezikih, sestavo študij in z objavo v ustrežajočih strokovnih listih. Nadalje bo potrebno vzdrževati vodniško in pazniško službo po zbirkah zlasti za čas obiskov, kot novo pa še priprava javnih prireditev, in sicer 3 občasni razstavi, od katerih bo ena razstava namenjena muzejskemu materialu, dve pa eksponatom iz Narodne galerije. Vse tri razstave bodo v refektoriju domniškega samostana na Muzejskem trgu, kjer je en prostor za ptujske kulturne razstave.

Sama zasedba v muzeju še ni popolna, zlasti je še prikrašena kulturno zgodovinska zbirka, ki je še brez umetnostnega zgodovinarja. Vsaj nekaj upanja je, da bo to mesto letos zasedeno. Oddelki NOB, za etnografijo, prazgodovino in staroslovensko arheologijo ter za antično arheologijo imajo kustose (Vida Rojč, Milka Braz, Bernarda Perc

in dr. Iva Mikl). Vsi ti oddelki imajo potrebne stike z drugimi muzeji v domovini, nekateri tudi v inozemstvu in si medsebojno pomagajo z literaturo in večkrat pride do obiskov posameznih strokovnjakov ali skupin, ki izmenjajo mnenja in izkušnje. Glede stikov prednjačita zlasti oddelki za arheologijo in za etnografijo. Stiki Mestnega muzeja Ptuj kot celote segajo celo do Amerike.

Mestni muzej Ptuj pričakuje tudi letos redne sobotne in nedeljske pa tudi medtedenske obiske manjših ali večjih skupin turistov, učencev, dijakov in študentov ter kolektivov iz domovine in iz zamejstva. Ob vseh važnejših kulturnih prireditvah in srečanjih je skoraj vedno v programu tudi obisk Mestnega muzeja v Ptuj. Vse to zahteva strokovno vodstvo po zbirkah in tudi pazništvo zaradi morebitnih posameznikov, ki ne občudujejo zanimivosti samo z očmi.

V zvezi z vestmi o prizadevanjih zbirke Mestnega muzeja Ptuj po Antonu Lahu sprašujejo obiskovalci za razne podrobnosti in z veseljem ugotavljajo,

da je ptujski muzej le ohranil skoraj vse zgodovinske dragocenosti. Za nezakonito pot nekaterih dragocenosti iz muzeja je že moralo izreči svojo razsodbo sodišče in jo bo prav gotovo tudi v Lahovi zadevi.

Marsikdo v javnosti še ni obveščen tudi o tem, da je sedaj vprašanje vstopnine za ogled zbirke urejen (100 din), pa tudi to, da sta sedaj kustosa za oddelke NOB in za etnografijo v novo urejeni pisarni v gradu, kar jim omogoča še boljše stike z obiskovalci in s samimi oddelki, ker sta v njihovi neposredni bližini. Uprava in kustos za arheologijo sta vedno v zgradbi na Muzejskem trgu.

Glede samega muzejskega sveta pa je še potrebno pristaviti, da je odobril program dela za leto 1964 in za nadalje in se resno zavzema za to, da bi dobil Mestni muzej Ptuj vsa potrebna sredstva za izvršitev vseh še potrebnih del do dokončne ureditve muzeja, do popolne zasedbe delovnih mest, da bo muzej lahko v celoti opravljal svoje vzgojne in strokovne naloge.

V. J.

Maketa domačije iz bližine Ptuja

Moped Collibri

ZA VOZUNJO V SLUŽBO, NA IZLET DO-
BITE V TRGOVINI »NOVI DOM«, ZADRUŽNI TRG ST. 1.

PARTIZANSKI KOLEDAR našega okoliša

8

Marčni dogodki leta 1945

Marčni dogodki

Prek Macija je prišlo marca 1945 okoli dvesto partizanov neke noči, da bi napadli nemške postojanke v Žetalah. Vodila sta jih domačina Matija Mohorko in Franc Vogrinec. Čeprav so se za napad dobro pripravili, napadli tudi iznenada, vendar Nemcem niso mogli do živoga, ker so bili v svojih utrdbah dobro zavarovani in založeni z orožjem in municijo. Pokalo pa je vso noč. Proti jutru so se partizani umaknili. Izmed njih je žal eden izgubil življenje.

V noči na 10. marec 1945 so v Vidnu razorožili naši 32 vermanov, v Jurovcih pa 12 vojakov. Vse so odpeljali na Kozjansko.

V Slovenskih goricah in na Ptujem polju

Nemci so marca 1945 požgali v Senčaku v Slovenskih goricah eno stanovanjsko hišo, stiskalnico in tri kleti. Zakaj? Partizani terenci so napravili nemški patruli zasedo, iz katere so Nemce napadli. Padel je eden izmed Nemcev, trije so bili ranjeni. Partizani so se nato umaknili. Nemci so zato uničili omenjena poslopja.

Tega meseca so partizani zgradili lesen bunker v Vrablovem gozdu pri Kukavi v Slovenskih goricah. Tu so se namenili imeti skladišče in zatočišče med zadnjimi boji z Nemci.

Nekega marčnega dne pridrli v Novo vas pri Markovcih kolono nemškega Rdečega križa. V vasi se mora zadržati, ker jim zmanjka bencina. Vozila spravijo v kolarnice, da bi jih ne odkrilo kakšno letalo. V hiši pri Kostanjevčevi »tetki«, zanesljivi in požrtvovalni pomočnici OF, je bilo pet partizanov v uniformah. »Tetka« jim je hitro priskrbelo delovne obleke in jih odnesla v hlev, kjer so se mudili; po dvo-rišču pa so hodili Nemci. Iz velike nevarnosti, da jih Nemci odkrijejo, jih je »tetka« rešila, ko jim je v veliki kočari prinesla obleko v hlev. Košaro je seveda primerno prekrila. Partizani so se oblekli v delavce in odšli na delo v hosto. Okupator je marca aretiriral predano pomočnico OF Cilko Drevesnik iz Lovrenca na Dravskem polju, po poklicu učiteljico. Pri njej je bila javka. Okupator jo je odpeljal v ptuj-

Seja okrajnega odbora OF

Dne 23. marca 1945 je bila seja okrajnega odbora OF. Med drugimi so bili na seji Simon, Srečko, Boža, Mira, Ivica, Franc in Branko. Izvolili so nov odbor OF. Sekretar je ostal še naprej Simon. Delo so si med seboj porazdelili. Agitacijo in propagando je prevzel Srečko, finance Mira, raziskovanje zločinov Franc, socialno skrbstvo in zdravstvo ter Rdeči križ Jože, skrb za ZSM je prevzela Vida, za SPZZ pa Sonja, vojni referat pa je postal Marko. Na sestanku so govorili o pripravah na splošno mobilizacijo in o razpoloženju ljudstva v okraju do OF. V svojih poročilih so zbrani povedali, da bela garda pomaga Nemcem na Ptujem in Dravskem polju, manj pa v Halozah. Med belo gardo so skrivali tudi dezerterji NOV, ki so zakrivali veliko aretacij. Proti skrivačem je potrebno ostro nastopiti. Na seji so poročali člani o svojem delu v OF. Simon je povedal, da je imel sestanek z Božo in petimi drugimi aktivisti in o zvezi s Hrvaško ter o nabirnih akcijah za NOV. Srečko je poročal o mitingu, ki ga je priredil v Peklaču in o sestanku OF v Lovrencu ter o politični uri na 8 TV postaji. Obiskal je tudi sekretarje petih odborov in kontroliral delo »na centru«. Boža je poročala, kako je obiskala odbore ZSM in OF v Sp. Halozah. Na Ptujem polju je obiskala odbore OF in osem sekretark ZSM. Omenila je tudi težave pri delu. — Don je poročal o delu v Ptuj, Ivica o sestankih ZSM v Zavrču in drugem delu. Iz zapisnika je razvidno, kakšne so zaloge v skladiščih OF v prehrani, kakšno je denarno stanje blagajne in koliko so ljudje vplačali ljudskega posojila in še o pomoči partizanskim družinam. Na koncu zapisnika o tej seji čitamo o zaupnikih, ki jih bodo izbrali in do- ločili zaupnike za prenašanje tiska po vaseh in kako si bodo razdelili delo po okoliših.

Poročilo Lackovega odreda

Z dne 31. marca 1945 je ohranjeno poročilo Lackovega odreda, ki pravi, da so se 28. in 29. marca pričeli Nemci umikati z oklopnjaki prek Ptuja proti Gradcu. Dne 30. marca so odpoklicali vse posadke s sektorjev VII. in VIII. ter jih z orožniki z Vurberka poslali v Ptuj. Naslednjega dne so oznanili mobilizacijo folksturma. Posadki pri Barbari in Rupertu so poslali proti Gradcu. V Dornavi pri Ptuj je pripravljeno pet protitankovskih baterij za boj z NOV. Vse se zdi, pravi poročilo, da gre vojna in koncu. Rusi so že prekorajili Veliko Kanizo in prodirajo proti Čakovcu.

Bombni napadi na Ptuj

14. marca 1945 so odvrgli aereo- (Nadaljevanje na 5. strani)

Učenje tujih jezikov v tečajih

S strani osebja, zaposlenega v trgovini in gostinstvu, je vedno več vpraševanja po tečajih tujih jezikov. Delavska univerza Ptuj že dalj časa razglablja o tem, kako bi odstranila vse objektivne in tehnične zapreke, ki hromijo zaenkrat še delo v tečajih tujih jezikov, in uvajala uspešne sodobne oblike.

Profesor Arnold Pavlinič, vodja tečajev tujih jezikov pri Delavski univerzi Ptuj je ob analizi raznih tečajev dal naslednje pripombe:

Jezikovni tečaji, ki jih prirejamo vsako leto, ne dosegajo tega, kar si želi večina tečajnikov. Vprašanje je, zakaj neuspehi? Odgovor na to ni tako lahek. Kljub temu bi navedel nekaj dejstev in bi izhajal iz intenzivnih tečajev, kot jih imamo v Ljubljani, Mariboru in Celju, ki so vsekakor uspešni.

Tak tečaj traja tri mesece, to se pravi trikrat šestindvajset dni po šest ur dnevno, kar daje skupno 468 ur. Naši običajni tečaji imajo 30-krat 2 uri, to je 60 ur na leto, v treh letih torej 180 ur. Intenzivni tečaji imajo na razpolago vsa sodobna avdiovizualna sredstva: magnetofon, gramofone, diapozitive, filme, episkop, diaporojektor, stenške slike ipd.

Naši običajni tečaji nimajo na razpolago niti najnavadnejših prikladnih knjig slovenskih založnikov, ne stenških slik, ne gramofonskih plošč itd.

plani na Ptuj 252 bomb, življenje je izgubilo 14 ljudi. Dne 17. marca so Ptuj spet preletela letala, ki so odvrгла 115 bomb. Te so posko-kovalce železniški most in hiše ob Dravi. Tako piše nemško poročilo.

Padli marca 1945

O žrtvah, padlih za svobodo v domačem okolišu marca 1945 med spopadi s sovražnikom, smo že napisali v prejšnjih oddelkih partizanskega koledarja. Sedaj pa bomo napisali še o boreh, ki so padli v manjših spopadih v domačem okolišu, in nato o onih, ki so se borili in padli v raznih edinih NOV širom po domovini, o padlih talcih in internirancih.

Franc Gmajner iz Mihovec je padel v spopadu z nemško patruljo v Narapljah 13. marca 1945, star 37 let. K partizanom je odšel leta 1944.

Franc Matjašič iz Senčaka, po poklicu mizar, je leta 1944 pobegnil iz nemške vojske in se pridružil partizanom terencem. Marca 1945 je našel pri Rucmanjih v Slovenskih goricah na nemško patruljo, ki ga je napadla in smrtno zadel. Star je bil 28 let.

Ivan Zebec, lončar, doma v Moškajncih, pozneje je živel v Pragerskem, je padel v Beli Krajini 16. marca 1945, star 37 let. S partizani se je povezal baže že leta 1943, v NOV pa je stopil oktobra 1944.

Vlado Simenko iz Rogoznice, dijak ptujske gimnazije, je iz nemške vojske pobegnil v NOV. Boril se je v Tomšičevi brigadi. Okupator ga je zjel in ga dne 4. marca 1945 pri Ožbaltu nad Dravogradom še tisti dan ustrelil. Star je bil 18 let.

Jurij Zavec, železniški uslužbenec, rojen 1912, doma iz Leskovca, je odšel v NOV septembra 1944. Nemci so ga 15. marca ujeli in na njem je tedaj izginila sled. Tudi za Jožefom Svenskom iz Lancove vasi, kmečkim sinom, ki so ga zavezniki v Franciji ujeli in je prekomorsko brigado prišel v domovino — je marca 1945 izginila sled. Tedaj so ga bojni to- tovarši zadnjikrat videli med boji v Liki. Star je bil 21 let.

V Mali Misljani je padel dne 27. marca 1945 Janez Kristovič iz Zabovca na Ptujem polju. K partizanom je odšel novembra 1944, nazadnje je bil namestnik političnega komisarja Lackove čete v Serčerjevi brigadi.

V Sumljanah na Hrvaškem je padel 20. marca Vinko Slameršak iz Zabovca, star 31 let. Zaposlen je bil pri vodni upravi v Ptuj. K partizanom je odšel oktobra 1944 v Zagorsko brigado. Po nje-govem odhodu je okupator odpe- ljal oba njegova otroka Petra in Rudolfa v Knittelfeld, kjer je Rudolf, star komaj leto dni, dne 26. marca 1945 umrl.

Na Pohorju je padel marca 1945 Jože Gabrovac iz Velike Varnice, krojač, star 31 let.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Ljudska knjižnica v Ptuj želi približati knjigo bralcu

(K preureditvi knjižnice)

Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj si je kot matična knjižnica zastavila nalogo, vključiti v enotno knjižničarsko mrežo vse vrste knjižnic v ptujski občini. Gre namreč za uvajanje in ureditev strokovnih knjižnic v vseh delovnih organizacijah, tovarnah, podjetjih, zavodih, šolah, društvih itd. S prevzemom matične dejavnosti pa je morala naša osrednja knjižnica misliti tudi na ureditev knjižnih fondov po sodobnih knjižničarskih načelih, zlasti v oddelkih ljudske in mladinske knjižnice v Kremplovi ulici.

Oba oddelka sta imela doslej knjižni fond razporejen po principu formata (velikosti knjig) in je bralec prišel do knjige le s pomočjo knjižničarja. Tak sistem imenujemo pultni sistem. Ob tem načinu je bralec pogrešal neposredni stik s knjigami na policah; ni imel možnosti, da bi si knjige sam ogledoval in izbral, ker so bile le-te razvrščene po velikosti, ne pa po vsebini in strokah.

Zato smo proti koncu februarja začeli preurejati ljudsko knjižnico za svobodni pristop bralecev h knjigam. Naročili smo nove knjižne police in nanje postavili knjige po strokah oziroma literarnih zvrsteh.

Prve štiri police zajemajo sedaj leposlovje, ki je razdeljeno na naslednje podskupine: pesništvo, dramatika, zbrana dela, izbrana dela, splošni romani, pustolovski romani, zgodovinski, potepniški, kriminalni, življenjepisi in fantastični romani, krajša proza (krajše povesti, novele in črtice), pravljice in pripovedke, pisma, humor in satira, antologije, kronike in spomini, literarna zgodovina in teorija. Na peti polici se vrste znanstvene in poučne knjige iz naslednjih področij: zemljepis — domoznanstvo, življenjepisi, zgodovina, tisk s tematiko NOB, je

umetnost in šport, uporabne vede (medicina, tehnika, kmetijstvo, gospodinjstvo itd.), prirodne vede in jezikoslovje (slovarji). Na obzidnih policah so družbene vede (politika, gospodarstvo, vzgoja, narodopisje), verstvo, filozofija, splošno (leksikoni, zborniki, revije) in tujejezične knjige, (srbohrvaške, angleške, esperantske in nemške). Napisi literarnih zvrsti in strok bralec takoj povedo, na kateri polici bo našel zaželeno knjigo. Ob takem načinu pride bralec v neposredni stik s knjigami, saj si lahko knjigo s police sam vzame, si jo ogleda, prelišta in še celo prebere, kak odloimek, posebno kadar izbira novo delo, ki ga še ne pozna.

Tak način izposoje knjižničarja po eni strani razbremenjuje, saj si bralec sam izbira knjige in jih prinaša knjižničarju v vpis, po drugi strani pa lahko bralec povzroče knjižničarju mnogo dodatnega dela z urejanjem knjig, kadar jih ne vračajo na pravo mesto. Kljub temu pa ima ta novi sistem kot celota velike prednosti pred zastaranim pultnim sistemom. Tudi pri tem novem sistemu ostaja knjižničarju važna naloga, da svetuje bralec pri izbiri knjig ali pa mu jo celo sam poišče. Vse moderne knjižnice v zahodnih državah so že uvedle novi sistem in tudi pri nas se že močno uveljavlja. Za prosti pristop nameravamo preurediti še mladinsko knjižnico, čeprav nam tudi letos še ni dano, da bi naši mladini pripravili lepo in moderno urejeno knjižnico s čitalnico, na katero čakamo že sedem let.

Ob tej priložnosti se oprostimo bralecem, ki so morali tako dolgo čakati, da se je knjižnica ponovno odprla. Čeprav si je delovni kolektiv prizadeval, da bi čimprej uredili knjižnico, se preureditev zaradi mnogih

nadrobni del kakor razvrstitev knjig po strokah in literarnih zvrsteh in v okviru teh po abecedni avtorjev, določitev novih signatur, vpis signatur v abecedni imenski katalog, v inventarno knjigo in v knjigo samo itd., zavlekla za cele štiri tedne. Boleča točka naše knjižnice je bila tudi nezadostna razsvetljava, zato smo sedaj namestili neonske luči, ki imajo učinek dnevne svetlobe.

V torek, 24. marca, smo knjižnico po daljšem preselidku zopet odprli. Ta dan je knjižnico obiskalo 78 bralecev, med katerimi so se mlajši bralci hitreje znašli pri novem načinu izbire knjig kot starejši. Upamo pa, da se bodo vsi naši bralci kmalu privadili novemu načinu izposoje in da bodo prav tako radi kot doslej ali pa še v večjem številu obiskovali našo novo knjižnico.

Priporočamo pa tudi knjižničarjem ljudskih in tudi strokovnih knjižnic delovnih organizacij, da si ogledajo naš oddelk ljudske knjižnice in se seznanijo

Kolektiv ljudske knjižnice v Ptuj ob koncu urejanja knjižnice

Kljub temu je še razlika med

Kljub splošnemu napredku primeri hude zaostalosti

TEZAVNO ŽIVLJENJE PREBIVALCEV STRMCA, LUNOVCA IN ŠARDINJA. OSTARELOST KMETOV, TEŽAVE S PITNO VODO IN POMANJKANJE STANOVANJ — NIZKA PRODUKTIVNOST V KMETIJSTVU NAJVEČJI PROBLEM

Strmec, Lunovec in Šardinja so tri vasi, ki sodijo med najbolj zaostale kraje na območju občine Ormož. To je izrazit del Slovenskih goric, kjer so še vedno ohranjene s slamo krite »priške pivnice«. Mladina se zaposluje v mestih, v industrijsko razvitih centrih, ali pa odhaja na solanje izven občine.

V mnogih primerih ostajajo doma za kmečka vsakdanja opravila predvsem ostarele mamice in očetje, katerih storilnost v kmečkem delu ni velika. Le redki so sinovi in hčere, ki prevzamejo domačijo in oskrbo staršev. Tako je zemlja vedno slabše obdelana, pridelki so nizki, končni finančni efekt proizvodnje pa problematičen. Poleg tega na nizko proizvodnjo tudi močno vpliva razparceliranost

Elektriko in radijski sprejemnik ima skoraj vsaka hiša

Pred nekaj leti je tudi v teh krajih skoraj vsa hiša zasvetila elektriko. To je pomenilo precejšen napredek. Prek radijskega sprejemnika, ki ga ima skoraj sleherni hiša, so ljudje obveščeni o dogodkih doma in v svetu. Nekoliko bolj kritično je vprašanje prejetja tiska, ker še ni vsaka hiša naročena na katerega izmed časopisov. Razveseljivo je dejstvo, da se je mladina iz teh vasi pričela bolj zanimati za šolanje v srednjih in vajejskih šolah, kakor kdajkoli doslej. Izobraževanje mladine iz teh krajev je treba še bolj podpreti in ji omogočiti, da si pridobi primerno strokovno in poli-

družinah z več nedoraslimi otroki. Nič boljše ni tam, kjer so ostareli ljudje nesposobni za prinašanje vode, kar je zlasti pereče pozimi. To vprašanje se sicer rešuje. Tako je bil lani na pobudo RK v občini in s pomočjo njegovih članov v Šardinja asaniran studenec, letos pa bodo asanirali dva zajetja na Zva- bu, po enega pa v Pršetincih in na Lešnici. Kritični primeri z vodo so tudi na Ručnu, na Bresnici, v Podgorcih in v Vičancih. Tako ima na Strmci ena hiša studenec, v Šardinja pa nobena.

Življenje se je zelo izboljšalo

To, da se je življenje prebivalcev iz hribovitejših krajev po osvoboditvi zelo izboljšalo in so si ustvarili primerne življenjske pogoje, je razveseljivo. Skoraj povsod že imajo primerno urejena stanovanja, tu in tam si gradijo nove hiše in celo (sicer redke) televizijske antene so na strehah. Tudi v prehrani ljudi je zaželen napredek, kakor v zdravstvenem stanju prebivalstva, toda zakorenjenega alkoholizma ni moč čez noč odpraviti. Alkoholizem je tudi delno vzrok zaostalosti. V nekaterih družinah povzroča precej nepotrebnih težav in preglavic.

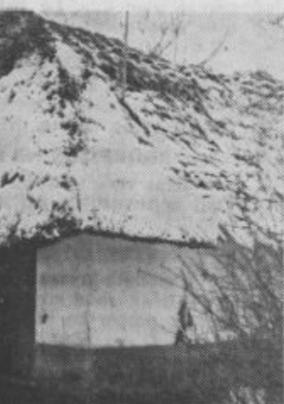
Kljub splošnemu napredku so tudi na tem območju primeri, ki predstavljajo pereče probleme.

Noseča žena s tremi otroci in možem stanuje v kleti

Matilda Pintarič, stara 25 let, stanuje s svojimi tremi otroci in možem v neki kleti.

Matilda Pintarič

Skromna domačija s tesnimi prostori

zemljišč, drobna lastniška proizvodnja in nedovoljna uporaba kemičnih sredstev. Eden izmed poglavitnih vzrokov zaostalosti je tudi v nedovoljnem sodelovanju kmet — zadruga.

Strmec je od teh vasi najbližje Ormožu, zato imajo prebivalci te vasi ugodnejše pogoje za zaposlovanje na področju občine. Vas šteje 25 gospodinjstev s približno 74 prebivalci. Skupnih površin imajo nekaj nad 60 hektarjev in so lani na teh površinah razen gozdov in nerodovitnih površin porabili 8155 kilogramov umetnih gnojil. Od 29 hiš je za stanovanje primernih 22, vendar so od teh štiri hiše brez stanovalcev. Iz Šardinja, kjer živi približno 157 ljudi je zaposlenih 17 izven doma, iz Lunovca 7 in iz Strmca 13 ljudi. Poleg tega števila je približno 12 odstotkov tamkajšnjega prebivalstva upokojencev, invalidov ali socialnih podpirancev.

Učenje tujih jezikov

(Nadaljevanje s 4. strani)

ba delati tudi doma in iskati priložnosti, da si utrjuje znanje s pomočjo radia, televizije in priložnostne konverzacije. Največ bi bilo misliti, da si mora pridobiti tečajnik vse med urami tečaja, ko pa vemo, da sta le dve uri tedensko in da pozabljamo tako hitro od ure do ure, od dneva do dneva. Na žalost je mnogo tečajnikov, ki mislijo, da jim ni treba nič delati doma, in ki so zato nazadnje razočarani nad neuspehom. Tudi moderne metode, ki uporabljajo vsa razpoložljiva avdiovizualna sredstva, zahtevajo aktivno sodelovanje. To je učenje svojih učencev. Ti pripomočki nam le olajšajo delo in skrbje za pestrost metode, niso pa nobeni »lijaki«, ki bi nam vltvali znanje brez našega aktivnega sodelovanja.

Ce torej hočemo, da popestrimo naše jezikovne tečaje, si moramo nabaviti vsa potrebna avdiovizualna sredstva, primerne učbenike in lahka čtiva, tečajnike bomo delili na odrasle in otroke z ozirom na metodo dela, a od njih bomo morali zahtevati intenzivno sodelovanje pri vsem delu.

Morda je umestno pripomniti šeto: Intenzivne oblike pouka tujih jezikov so uspešne, so pa razmeroma drage. Mnogokje financirajo podjetja svojim članom te tečaje. Morda bi tudi pri nas šolala podjetja na tak način tiste svoje člane, ki jim je znanje tujih jezikov potrebno v vsakdanji praksi.

Prazna stavba na Strmci

Težave s pitno vodo

Na Strmci, na Lunovcu in v Šardinja imajo velike težave zaradi pomanjkanja čiste, zdrave pitne vode. Tako so primeri, da klet vlažna in neprimerna za stanovanje, in tudi tako tesna, da je prostor samo za posteljo in za gasper. Zato spijo otroci v sobi poleg staršev, kjer je približno 9 kv. metrov prostora za sedem ljudi. Tod je torej prostor samo za tri postelje in na njih spi deset ljudi. Res je, da je poleg tudi otroška ozka posteljica. Vendar bi vse še šlo, je omejena mati, če bi imela prostor, kamor bi postavila korpico za četrtega novorojenčka, ki bo prišel v kratkem. Ze večkrat je hodila na občino zaradi stanovanja. Povedala je, da poleg njenega osemnajstletnega na pljučih bolnega brata spita dva njena sina. Ima kupljeno novo pohištvo in ga nima kam dati.

Matilda Feguš

Na Strmci štiri prazna stanovanja

Nadaljevala je, da so težave za stanovanja, samo v Strmci to ni moč rešiti. Za stanovanje primerne so na Strmci nezaseljene hiše in sicer: Meškova, Kosljeva,

Moravčeva in Ozmečeva. Za Kosljevo stanovanje je že večkrat prosila lastnika hiše, toda ta ji je to vedno odklonil.

Z 2000 dinarji se ne da živeti

Na Lunovcu štev. 10 živijo tri ostarele sestre v starosti 64 do 75 let. Mala hiša, ki so je pred petdesetimi leti spremenili s kleti v stanovanje, se je zaradi slabih dimnih naprav znotraj temeljito prepočila z dimom in sajami. Tu stanuje 64-letna Matilda Feguš, 67-letna sestra Neža in najstarejša 75-letna Marija.

Najmlajša Matilda je povedala, da je njena najstarejša sestra Marija že sedmo leto slepa. Tudi ona da je stara, da jo zapuška moč in da njeno delo ni več toliko vredno, da bi lahko kje kaj zaslužila. Razen tega mora negovati slepo sestro. 2000 dinarjev, ki jih ta prejema kot socialno podporo, je premalo. Sestre imajo 65 arov zemlje in z njo ter s socialno podporo se ne morejo preživljati, ker je treba skoraj vse kupiti.

V sobi na klopi ob peči leži sključena 75-letna slepa Marija. Pred kratkim si jo je ogledala tudi socialna delavka iz občine in dejala, da jo bodo prihodnje leto spravili v dom onemoglih. Matilda je še povedala, da imajo precejšnje težave z vodo.

Glede na problem, kako pospešiti gospodarski razvoj v zaostalejših krajih občine, sem postavil direktorju KZ »Kombinat-Jeruzalem«, Ormož, naslednje vprašanje:

Kako bo Kmetijska zadruga Ormož v bodoče usmerjala kmetijsko proizvodnjo v sodelovanju na območju zaostalejših krajev v občini, kot npr. na Lunovcu, na Strmci in v Šardinja, da bi izboljšala razmere tamkajšnjih prebivalcev?

ODGOVOR: Kmetijska zadruga bo v bodoče usmerjala kmetijsko proizvodnjo v sodelovanju tudi na hribovitejših predelih občine. Tako sodelovanje bo v perutinarstvu za proizvodnjo valilnih in konzumnih jajc. Ta proizvodnja bo sicer omejena na nekatera območja in ne bo zasedla vseh gospodarstev. Bolj realno je pospeševanje govedorejske proizvodnje in tu mislim predvsem na rejno »matičnih goved«.

V teh področjih bi morali bolj pospeševati in usmerjati proizvodnjo v pridelovanje krmnih mešanic na »njivskih površinah«. To ni samo ukrep za povečanje stalaže živine, temveč tudi za zboljšanje zemlje. Na omejenih območjih prevladuje težka ilovnata zemlja, ki ni primerna za obdelavo in je takšna tudi zato, ker je slabo gnojena. Za izboljšanje zemlje je nujno potrebno uvajati več živine, ki bo dala več hlevskega gnoja, in takrat bo tudi večje povpraševanje po živinski krmni. Travno-deteljne mešanice ugodno delujejo na rahljanje in zboljšavo strukture, enako tudi hlevski gnoj. Pšenica tam nima perspektive. Po razonizaciji tudi ne prasičereja za prodajo, ampak reja goveje živine. Vendar je tudi v tem pogledu vse odvisno od režima cen. To pa je že splošno vprašanje našega gospodarstva.

Drago Rizman Marčni dogodki 1945

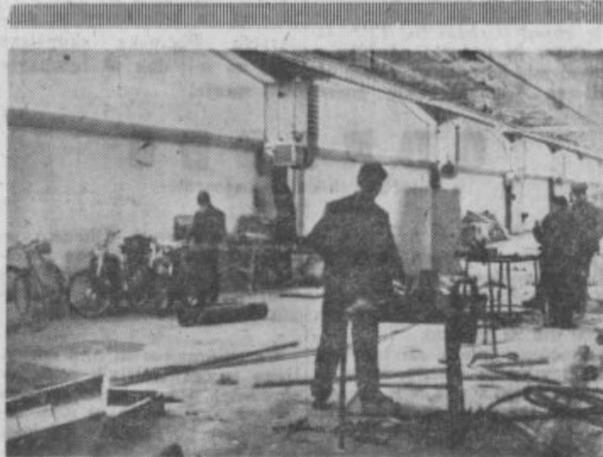
(Nadaljevanje s 4. strani)

V taborišču je marca 1945 umrl Franc Ozvalič iz Zvaba pri Ormožu, kmet, star 41 let. Okupator ga je aretiriral aprila 1944. V Flossenburgu je v internaciji preminil pri bombnem napadu dr. Otmar Potrč iz Jarževce, star 40 let. Marko Strelec-Grom, organizator upora proti okupatorju na Dravskem polju, aretiriran novembra 1944, je umrl v Dachau, star 40 let. V Dachau je umrl marca 1945 tudi kmet Miha Vogrinec iz Lancove vasi, ki je doma pomagal partizanom in imel pod kolarico bunker za partizane. Leta 1944 ga je okupator zaprl in mu domačijo požgal.

V Celju je padel partizan Maks Zerač, star 24 let. V Gradcu je okupator obglavil pogumnega partizana Antona Zunkoviča, kmečkega sina iz Zupečje vasi, starega 26 let. Ujeli so ga maja 1944 v bitki pri Selah. V Mariboru so ustrelili marca 1945 v Gorišnici ujete partizane Franca Soljina, kmečkega sina iz Bukovec, starega 24 let, Alojza Strelica iz Nove vasi, električarja, starega 32 let, in Martina Ljubeca iz Nove vasi, kmečkega sina, starega 25 let.

Tako je boj za svobodo zahteval marca 1945 smrt 27 domoljubov, 16 borcev, 4 internirancev in 4 talcev iz našega okoliša.

(Dalje prihodnjič) V. R.

Obrotniška dela v novem posloju TAP v Ptuj

Razvoj terja vzporedno reševanje vprašanj

Pod gornjim naslovom smo objavili v št. 9 »Tednika« z dne 6. marca 1964 referat tov. dr. Nade Pavličeve v zvezi z mednarodnim dnevom žena. Konec tega referata bi moral biti objavljen glede na pomanjkanje prostora v 9. številki v sledeči 10. številki »Tednika«. Ker pa je ta krat izostal, enak opa tudi v št. 11, ga objavljamo danes.

Naprosamo bralec, naj sprejmejo z razumevanjem te našo zamudo, tov. dr. Pavličevi pa se zahvaljujemo za dobrohotno opozorilo.

Uredništvo

Hrana otrok v dijaškem domu in mladinski kuhinji bi zadovoljevala kalorično, razen potreb za starejše fantje, vendar si pomagajo s seviranjem skupno za omizje, tako, da obstoja možnost dodatka. Beljakovinsko in z zaščitnimi snovmi pa ta hrana ne zadostuje, kar je posebno škodljivo za otroke v internatu, ki nimajo možnosti dopolnilne hrane doma. Vzrok je ekonomska cena.

Hrana v internatu v Turnišču je bila lani vsestransko odlična. Upam, da je letos ista. Imamo še prehrano najmlajših, ki jim jo nudijo otroški vrtci. V Ptujju je otroški vrtec zajel 80 otrok, na Bregu 44 in v Kidričevem 53. Prehranske probleme rešuje vsak po svoje in ker bo to, upam kmalu že zgodovina, se ne bi spuščala v podrobnosti. Kakor je znano, bo kmalu dobil tudi Ptuj obrat družbene prehrane za otroke, in sicer mlečni ali otroški restorani, ali brezalkoholni če hočete — ta naziv se mi zdi najmanj zanimiv — v bivši kavarni Evropa. Adaptacije so v teku in optimisti upamo, da bo lahko začel služiti svojem namenu s 1. majem. Predvidevali smo, da bi v glavnem kril potrebe po primerni hrani predšolskih otrok v vrtcih, ki se bo-

do letos razširili do dvojnih kapacitet, otrok, ki prihajajo s starši v Ptuj zaradi različnih opravkov, zdravniških pregledov itd., šolske mladine, takomenovanih vozačev, ki jim je doba med ranim zajtrkom doma do poznega kosila ob šolski malici predolga, mladini, ki obiskuje ptujske srednje šole in vajencem, ki jim želimo nuditi možnost dodatne, za marsikoga morda tudi osnovne prehrane, v primernejšem okolju, kot so gostinski obrati, kjer se točijo alkoholne pijače. Tudi za lažjo in dietno prehrano marsikateriga bolnika bo na ta način poskrbljeno.

Mladinski restorani bo posloval po načinu samopostrežbe, ker se ta način zaradi nižje režije in hitrejšega poslovanja vedno bolj uveljavlja.

Obremenitev tega obrata, kljub zadovoljnim teoretičnim predvidevanjem, bo pokazala praksa, odvisna bo seveda od kakovosti in izbire prehrane kakor tudi cen.

S tem še nismo izčrpali problematike prehrane na današnji stopnji razvoja pri nas. Se vedno niso krite potrebe mnogih kolektivov. Za nekatere vemo, da čakajo na mladinski restorani, da bi se od tam oskrbovali s toplimi malicami. Nekateri bodo morda širili in nanovo urejali lastne menze. Marsikdo bo še naprej individualno reševal svoje potrebe. Vendar, če se pogledamo v že obstoječe izkušnje, se vprašamo, ali ne ui kazalo združevati sredstev, ki so jih podjetja ne samo pripravljena porabiti, ampak se jim tudi z večjo produktivnostjo in manjšo obolevnostjo članov kolektiva dobro obrestujejo. Na ta način bomo sprostiti rezervno delovno silo, ki nam bo poleg drugih koristi lahko prispevala k dvigu narodnega dohodka.

Večerni politični šoli v Ptujju in Kidričevem končani

(Konec)

Ta teden je na komiteju ZK v Ptujju polagalo izpite 30 slušateljev večernih političnih šol iz Ptujja in Kidričevega. Šola je trajala štiri mesece po dvakrat tedensko ter je imela namen: usposobiti mlajše komuniste in aktiviste za delo v družbeno političnih organizacijah na terenu in v organih delavskega samoupravljanja v kolektivih. Slušatelji so bili seznanjeni z marksističnimi načeli naše socialistične skupnosti in družbeno političnega življenja doma in v svetu.

Prvotno se je v šolo vpisalo nekoliko večje število slušateljev, žal pa so nekateri obiskovanje šole opustili, medtem ko so drugi vztrajali ter včasih kljub slabemu vremenu in prezaposlenosti dokaj redno prihajali na predavanja.

Vodstvo šole se je potrudil ter izbralo za predavatelje na tej šoli res sposobne ljudi iz vrst aktivnih družbeno političnih delavcev, ki so si vsestransko prizadevali, da bi v tem kratkem času nudili slušateljem čimveč strokovnega znanja. Nekateri pa so se posluževali raznih ponazoril ter tako slušateljem omogočili, da so snov lažje dojemali.

Za zaključek je predvidena v mesecu maju ekskurzija v Velenje, kjer se bodo slušatelji razgovarjali s tamkajšnjimi političnimi voditelji, z ogledom rudniških naprav in modernega mesta, ki je v zadnjih nekaj letih zrastle na obeg bregovih Pake ter je ponos velenjskih rudarjev. Kolikor bo urednik »Tednika« voljan nekaj prostora odstopiti, bomo s te ekskurzije poročali.

Ob koncu mi naj bo dovoljeno, da se v imenu slušateljev večer-

nih političnih šol najlepše zahvaljujem vsem predavateljem kakor tudi vodstvu šole, ki so omogočili, da smo se lahko seznanili z nastankom marksizma, z vprašanji delavskega gibanja in s sodobnimi procesi družbenega razvoja v svetu. F. H.

NJEN ZADNI PLES

V teh dneh so se po naših va seh poslavljali mladinci, ki so odhajali na odsluženje vojaške službe v JLA in, kot je navada, prirejali poslovilne večere. Eden takšnih večerov pa je bil usoden za Katarino Lubec iz Podvinc staro komaj 18 let.

Prejšnjo soboto (21. III.), prav na spomladanski dan, je prišla k sorodnikom v Pobrežje, od tam šla na fantovsko slovo, ki so ga priredili pri Ivanu Lahu v Pobrežju. Okrog 22. ure je njej postalo slabo, vendar se je njeno stanje kmalu izboljšalo, kar pa ni trajalo dolgo ter je kmalu po polnoči ponovno padla v nezavest; poklicali so rešilni avto, vendar je že pred prevozom v bolnišnico umrla.

Zdravniška komisija je ugotovila, da je Katarina Lubec imela že prirojeno srčno napako, za katero verjetno niti ni vedela, ples pa je bil zanjo prenaporen in — usoden! F. H.

Oglašajte v Tedniku

Po 1. in 2. točki odredbe o okvirni tarifi za osemenjevanje goved (Uradni list LRS, št. 11-49/59) in 1. točki odredbe o spremembi odredbe o okvirni tarifi za osemenjevanje goved

(Uradni list SRS, št. 23-218/63) je svet za kmetijstvo in gozdarstvo Občinske skupščine Ptuj na seji dne 10. februarja 1964 sprejel

ODREDBO

o določitvi skočnine za osemenjevanje goved

1. Skočnina za prvo prirodno ali umetno osemenjevanje oziroma za dve nadaljnji, če se pri prvi ni obrejala, se določi na 2.000 din za govedo.

2. Skočnino plača živinorejec po številčnem stanju krav in nad eno leto starih telic na dan prvega januarja vsakega leta.

3. Skočnino je plačati občini, ki jo obračuna z osemenjevalcem oziroma osemenjevalnim centrom.

4. Skočnina mora biti plačana najpozneje do 30. aprila vsakega leta.

5. Uprava za dohodke občinske skupščine vodi seznam živine, ki pride v poštev za plačilo skočnine. Ta seznam mora biti vsako leto vsklajen z dejanskim stanjem krav in telic, starih na 1 leto na dan 1. januarja.

6. Razgrnitev seznama se razglasi z objavo v časopisu Tednik in na razglasnih deskah Občinske skupščine Ptuj ter krajevnih uradih.

7. Seznam živine mora biti razgrnjen živinorejcem na vpogled pri Občinski skupščini Ptuj in pri krajevnih uradih 15 dni po objavi.

8. Zoper določitev skočnine posameznemu živinorejcu je dopustna pritožba v roku 15 dni po preteku roka o razgrnitvi seznama.

9. Pritožba ne zadrži plačila skočnine v predpisanem roku.

10. Živinorejec, ki pravočasno ne plača skočnine, mora plač. 6%

zamudne obresti. Obenem se zoper zamudnika uvede izvršba po določbah uredb o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov.

11. Če osemenjevanje ni bila opravljena iz opravičljivih razlogov (prodaja, pogin, neozdravljiva jalovost, prisilni zakol itd.), vrne občina po upravi za dohodke prizadetemu lastniku krave oziroma telice vnaprej plačano skočnino.

12. Skočnino porabi občina za kritje stroškov osemenitve, plačilo vzdrževalnine rejcem plemenskih bikov, za urejanje osemenjevalnic ter za kritje stroškov v zvezi s predpisovanjem in pobiranjem skočnine. Živinorejsko veterinarskem zavodu v Ptuj plača občina osemenjevanje / po vnaprej sklenjeni pogodbi.

13. S tem se razveljavi odredba o določitvi pavšalne skočnine na območju občine Ptuj (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 28-90/63).

14. Ta odredba začne veljati z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Maribor, izjaviti pa se začne s 1. januarjem 1964.

Stevilka 320-882/63-5-NF Ptuj, dne 10. februarja 1964.

Predsednica Občinske skupščine Ptuj Lojzka Stropnik l. r.

Predsednica sveta za kmetijstvo inž. Sonja Kravos

„Novi dom“

VSE VRSTE POHIŠTVA, OP REMO ZA VAŠ DOM DOBITE V TRGOVINI „NOVI DOM“, ZADRUŽNI TRG JT. 1.

Pavšalna skočnina in veterinarske usluge

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo Občinske skupščine Ptuj je na svoji seji dne 18. marca 1964 razpravljal o zboljšanju službe osemenjevalnih centrov, če to območju naše občine ter o zvišanju pavšalne skočnine od dosedanjih 1500 na 2000 din po plemenici. Ugotovil je, da je zvišanje pavšalne skočnine nujno, saj dosedanja skočnina ni zadostala za kritje stroškov samega osemenjevanja, še manj pa za zboljšanje službe ter ostalih veterinarskih uslug, ki jih bo veterinarska služba vršila vzporedno z osemenjevanjem plemenic. Z druge strani pa so se cene telet od leta 1959 do 1963 dvignile za 73,9% cene mleku v istem obdobju pa za 104,1%, medtem ko se je pavšalna skočnina v tem obdobju povečala le za 7,14%. Vzporedno z dvigom cen živine in živalskih proizvodov ter glede na splošni porast cen v vseh panogah gospodarstva pa so se dvignile tudi cene veterinarskih uslug. Vsi ti momenti so narekovali nujnost zvišanja pavšalne skočnine na 2000 din za vsako kravo in nad eno leto staro telico. Živinorejcu oziroma lastniku plemenice pa za plačano pavšalno skočnino nudila veterinarska služba sledeče usluge: — osemenjevanje plemenic na

osemenjevalnih postajah s semenom bikov last Živinorejske veterinarskega zavoda Ptuj ali po želji lastnika plemenice tudi s semenom plemenjakov drugih osemenjevalnih centrov, če to zahtevajo pasemske ali selekcijske potrebe in prvo osemenjevanje, v primeru, da se plemenica ni obrejala, pa še dve nadaljnji osemenitvi. V krajih, kjer ni možno vršiti umetnega osemenjevanja, pa bo zavod organiziral službo prirodnega pripusta; — opravljanje kontrole brejosti vseh osemenjenih in prirodno pripuščeni plemenic; — zdravljenje plemenic, ki bolehalo na roditelj, kar ima za posledico neplodnost; — pri plemenicah, ki so slabe kondicije in je zaradi tega brejost negotova, bo veterinarska služba opravljala brezplačne preglede na povzročitelje metiljavosti za vsa goveda takega gospodarstva. Ob upoštevanju zgoraj navedenih veterinarskih storitev, zboljšanju živinorejske službe, ter za zmanjšanje časa med dvema telitvama, kar ima za posledico povečanje stalaža goveje živine, je vsekakor bilo opravljeno povišanje pavšalne skočnine od dosedanjih 1500 na 2000 din. N. F.

ZAHVALA

Po mučni bolezni je preminil dragi mož, oče, stari oče in tast

JOŽE ROBAR

Iskreno se zahvaljujemo darovalcem vencev, pevcem in vsem, ki so ga spremljali k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se tudi kolektivoma KZ Haloze in Tovarne volnenih izdelkov Majšperk za izražena sožalja in darovane vence. Posebno se zahvaljujemo dr. Turšiču iz Pragerskega za požrtvovalno zdravljenje na domu.

Zalujoči:

žena, sinovi in hčere z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki ste počastili spomin na našega moža in očeta

FRANCA GLAVNIKA

iz Ptuja.

darovali vence, ga spremljali na pogrebu in nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, govornikom za poslovnice besede in godbi DPD Svoboda Ptuj ter predstavnikom družbeno političnih organizacij — iskrena hvala.

Glavnikovi

Ptuj, 23. marca 1964.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage žene in mame

HILDE PODGORSEK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in bolniškemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Ptuj, g. župniku, pevcem, mestni godbi in darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so nam ustno ali pisμένο izrekli sožalje ter nam stali ob strani v težkih dneh.

Ptuj, 24. marca 1964.

Zalujoča družina PODGORSEK

Nesreča nikdar ne počiva

V zadnjem času so se zadržali in se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci: Slavince Peter, Ivanjškič 13 — je padel in si poškodoval desno nogo; Horvat Anton, Skorba št. 34 — se je pri popravljanju mopeda poškodoval levo roko; Zavec Stanko, Markovci 10 — se je pri delu poškodoval desno nogo; Spur Janko, Mota 28 — si je pri delu poškodoval desno roko; Miloševića Jožeta, Majski vrh 15 — je nekdo zabodel z nožem; Klasič Anici, Dolnji Mačelj 10 — je stroj poškodoval prste na desni roki; Tomažič Ozvald, Mala vas 29 — je padel z lestve in si poškodoval levo roko; Čeh Marjan, Cermiljenšak št. 6 — je padel s hleva in si poškodoval glavo; Vidovič Alojz, Pobrežje 154 — je padel in si poškodoval rebra; Cvetko Jožef, Skorba 1 — je padel na poti v službo s kolesa in si poškodoval trebuh; Mohorko Rudolf, Grdina 10 — se je pri delu poškodoval glavo; Pisanski Točka, Ptuj, Gregorčičev drevored 4 — je padla in si poškodovala desno nogo; Hrnčič Elizabeta, Veliki vrh 21 — je padla in si poškodovala levo nogo; Kuzma Marija, Veličane 70 — je padla in si poškodovala desno nogo; Kodrič Franc, Stranske Makole 1 — je

padel s kolesa in si poškodoval levo nogo; Cajnko Marija, Hajndl št. 26 — je padla in si poškodovala desno nogo; Golubič Josipu, Radovec 21 — je padlo železo na levo nogo; Gojčkovič Milan, Podložje 179 — je padel in si poškodoval desno nogo; Jus Matvež, Cermožiče 66 — je padel v kamnolomu in si poškodoval glavo; Geč Feliks, Lesnica 55 — si je pri delu poškodoval levo nogo; Slana Franc, Vitomarci 80 — si je na šipi porezal desno roko; Majerič Jože, Sp. Velovlak 8 — si je z žebijem poškodoval desno nogo; Karo Jožef, Mala vas 6 — je padel na poti v službo in si poškodoval desno nogo; Kosi Ljudmila, Strjanci 13 — si je pri delu poškodovala desno nogo; Grandušek Elizabeta, Rogoznica 63 — je padla in si poškodovala levo nogo; Ciglar Nežika, Ormož, Dobravska 3 — si je pri delu poškodovala levo roko; Kos; Alojzija, Desnjak št. 46 — je padla in si poškodovala levo roko; Kralj Jana, Ptuj, Prešernova 33 — je padla in si poškodovala levo nogo; Korez Kristina, Stogovce 22 — je padla in si poškodovala levo nogo; Zelenik Jože, Trnovski vrh 28 — si je pri delu v gozdu poškodoval levo nogo.

Osebna kronika

NA MATIČNEM OBMOČJU PTUJ

ROJSTVI

Marija Čeh, Majski vrh 54 — Jožico; Ana Geč, Stojnici 71 — Jožico; Marija Čeh, Jiršovec 65 — Jožico; Marija Horvat, Zamušani 85 — Janeza; Stefanija Habjanec, Lancova vas 67 — Ido; Neža Zelenko, Kicar 57 — Branka; Marija Tašner, Mezgovci 49 — dečka; Alojzija Vrečar, Vintarovič 15 — Branka; Marija Pavličič, Ormož, Ptujška cesta 23 b — Mirana; Ana Zitek, Podgorje 4 — Igora; Stefanija Kuharič, Pušenci 19 — Darka; Rozalija Teodorovič, Nova vas 86 — deklco; Ana Murko, Podvinci 134 — Anico; Ljuba Segula, Ljutomerska 7 — dečka; Marija Čeh, Dornava 43 — dečka; Angela Koletnik, Barislavci 21 — Lilijano; Vesna Jesenič, Sarajevo — Dženi; Katarina Kolaric, Dragovič 53 — Marjano; Ana Breč, Mali Okit 10 — Ivanko; Ida Obrat, Stojnici 10 — Slavico; Miroslava Spur, Krapje 71, Ljutomer — deklco; Anica Horvat, Orešje 21 — Ivana; Ema Varžič, Slovenja vas 72 — deklco; Milica Skrabar, Vogričevi 39, Ljutomer — Alojza; Kristina Vindiš, Zagrebška 8 — deklco; Stumberger, Stojnici 145 — deklco; Kristina Grgetič, Kidričevci 36 — deklco; Ana Zabota, Grosčevci 34 — dečka; Franciška Zakelek, Nadole 41 — deklco; Roza Horvat, Starše 41 — Jožico;

Ana Munda, Senešec 31 — deklco; Marija Cafuta, Na postajo 4 — deklco; Marija Terman, Sardinje 34 — Dušana; Silvestra Anđrič, Mariborska 9 — Branka.

POROČJE

Peter Robič, Meljska 9, Maribor, in Terezija Markovič, Sp. Hajdina 99; Henrik König, Spuhlja 95, in Justina Popošek, Spuhlja 6.

SMRTI

Andrej Baša, Krempljeva, roj. 1887, umrl 19. 3. 1964; Franc Glavnik, Murkova 7, roj. 1884, umrl 19. 3. 1964; Franciška Levčnik, Rajšpova 8, roj. 1879, umrla 20. 3. 1964; Vera Mikac, Ljutomerčanka 20/a, roj. 1879, umrla 20. 3. 1964; Hilda Podgoršek, Zadrinski trg 3, roj. 1890, umrla 21. 3. 1964; Jožef Segula, Murkova 5, roj. 1901, umrl 22. 3. 1964; Rozalija Notersberger, Ormoška 5, roj. 1907, umrla 22. 3. 1964; Julius Puh, Petrovsko 25, Krapina, roj. 1915, umrl 23. 3. 1964; Martin Hvalec, Ob Dravi 3, roj. 1893, umrl 23. 3. 1964;

Mali oglasi

Prodajam ca. 2000 kg sena po 20 din, dam tudi v celoletni najem 50 arov deteljšišča (lucerne) in 1 ha travnika, slednjega tudi prodajam. Ptuj, Zagrebška št. 41.

800 kg semenskega krompirja »svetnik« prodajam. Naslov v upravi.

Goveji hlevski gnoj prodajam. Selmajer, Vičava 18.

Prodajam kobilu, 11 let staro, dobro voznicu. Rogaška 4, Ptuj.

Posestvo s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem v Placarovcih 19, p. Gorišnica, ugodno prodajam.

Radi ženske bolezni prodajam hišo z gospodarskim poslopjem in 3 ha posestva vseh kultur v Slovenskih goricah. Franc Zajc, Sp. Korena 98, p. Korena.

Prodajam več gradbenih parcel v neposredni bližini Ptuja ob glavni cesti na suhem in gra-

moznem terenu v predvidenem gradbenem okolju. Naslov v upravi.

Prodajam kuhinjsko kredenco in otroški športni voziček. Naslov v upravi.

Kupim srednjeveliko stikalnico (prešo). Janko Čeh, Podvinci št. 15.

Med novim naseljem in Rogozniško 2, Ptuj, sem 23. marca 1964 okrog 17. ure z mopeda zgubil aktovko z brivskim orodjem. Prosim najditelja, da mi najdeno proti visoki nagradi vrne. Slavko Valenko, Trg Svobode 4, Ptuj.

Travnik dam v najem za več let na spodnjem Bregu. Pojasnila pri Šara, Ptuj, Prešernova 17.

Zenski iščeta stanovanje ali sobo v okolici Ptuja. Pomagata pri kmečkem delu. Naslov v upravi.

SPOROČAMO VSEM SVOJIM CENENIM GOSTOM, DA BOMO S 1. APRILA 1964 PRICELI S POSLOVANJEM NAŠEGA NOVEGA OBRATA

»NOVI SVET«, PTUJ, MUZEJSKI TRG

OBRAT BO RESTAVRACIJA ODPRTEGA TIPA ZA VSAKOGAR TER BO NUDIL NASIM GOSTOM POLEG VSEH VRST TOPLIH IN MRZLIH JEDIL IN ODLIČNIH ALKOHOLNIH ALI BREZALKOHOLNIH PIJAC TUDI RAZNE SPECIALITETE, ZLASTI SPECIALITETE NA RAZNJU. GIBANICE IN DRUGE PSLASTICE. POSEBEJ VABIMO VSE GOSTE NA OTVORITVENO VESELICO, KI BO V PROSTORIH OBRATA V SOBOTO, DNE 4. APRILA 1964.

ZA ČIMVEČJI OBIK SE PRIPOROČA

KOLEKTIV OBRATA.

Horoskop

OVEN (od 21. marca do 20. aprila)

Najboljše bo, če boste še dalje tako vztrajni pri začetem delu. Pri vsem povedanem obstoja ena nevarnost, da je kdo nekaj preslišal. Kdor prezre male pozornosti, jih tudi navadno ne vrača.

BIK (od 21. aprila do 20. maja)

Radi se zavzemate za stvari, ki se vam zdijo pravilne. Pri svojih sodelavcih boste največ dosegli z ljubeznivostjo in z moško besedo. Ostanite pri svojih odločitvah le, če so dobro premišljene.

DVOJČKA (od 21. maja do 22. junija)

Ce boste izpolnili vsaj to, kar ste sami obljubili, boste mnogo storili. Ne bojte se preizkušnje, ker še niste razočarali. Previdnost vam doslej ni škodovala.

RAK (od 23. junija do 22. julija)

Ni tako važno, kaj mislite o svojih bližnjih kot to, kaj o njih govorite. Več volje in manj strahu pred važnimi odločitvami, pa bo šlo. Kdor ima svoje mnenje, ga je sposobna tudi braniti.

LEV (od 23. julija do 22. avgusta)

Ni vse dobro, kar se vam ponuja. V službi se mnogi lažje uveljavijo kot v družbi. Druge je včasih lažje prečeti kot samega sebe.

DEVICA (od 23. avgusta do 22. septembra)

Hitro si pridobite nove prijatelje, ki vam tudi ostanejo naklonjeni. Izpolnite obljubo, sicer vaš beseda ne bo več mnogo pomenila. Le tiste želje se vam bodo izpolnile, ki niso pretirane.

TEHTNICA (od 23. septembra do 22. oktobra)

Besedo je lahko izreči, ne pa vzeti nazaj. Bodite pravočasni. Vzamite si toliko časa, da boste lahko dobro premotrili svoje načrte. Niti v šali ne smete oditi predaleč.

SKORPIJON (od 23. oktobra do 22. novembra)

Mirni začnite delo, ki vam bo prineslo nove uspehe. Tudi nepremišljen občitek boli. Izdatkom se vsaj ta teden izognite.

STRELEC (od 23. novembra do 20. decembra)

V modnih stvarih najdete vedno pravilno rešitev. Tudi iz nepričakovane strani prejeta pomoč koristi. Najprej pomislite, potem bo beseda dvakratno zaloga.

KOZOROG (od 21. decembra do 20. januarja)

Prijaznosti ni nikdar preveč. Pokažite razumevanje tudi za nasvet in poskušajte biti tudi z malimi stvarmi zadovoljni. Včasih se je težje brzdati kot držati na vajetih mladega konja.

VODNAR (od 21. januarja do 19. februarja)

Kdor si preveč naloži, težko nosi. Naklonjeni ste soljudem, ki vam mnogo zaupajo. Vse lažje prenašate kot ljudi, ki so navajeni misliti samo na se.

RIBI (od 20. februarja do 20. marca)

Prisrčni pozdrav s poslano kartico zelo razveseli. Tiho in nemoteno stopate svoji sreči naproti. Poiščite si družbo, ki ji boste v veselje, ne pa v breme.

CESTITKA

Strojnému stavcu tiskarne CP Mariborski tisk, ki že več let marljivo stavlí material za naš »Tednik« želimo ob njegovi poroki mnogo zdravja in srečnega sožitja v zakonski skupnosti.

Kolektiv stavnice in Tednika

Čestitka

Janezu Zelenku iz Prvenc, ki služil vojaški rok v Karlovcu želijo vse dobro za trindvajseto pomlad in vesele praznike vsi domači posebno pa mama.

SVET STANOVANJSKE SKUPNOSTI PTUJ razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA

VZGOJNO-VARSTVENEGA ZAVODA KRAJEVNE SKUPNOSTI PTUJ

Pogoj: srednje šolska izobrazba z večletno prakso na vodilnih mestih

Prijave sprejema tajništvo stanovanjske skupnosti Ptuj, Trg MDB 1, do 10. aprila 1964.

ZANIMIVA TEKMA

V nedeljo, 29. marca bo zadnja preizkušnja ekipe NK Drava pred pričetkom spomladanskega prvenstva v MM nogometni ligi. V prvi prvenstveni tekmi bodo gostovali igralci Drave 5. aprila v Murski Soboti, kjer se bodo sestali z Graficarjem, ki je pobral v jesenskem delu v Ptuj ves izkupiček (1:2). — Tokrat bo namreč mednarodna nogometna tekma med Dravo in S. L., za katero sta se dogovorili vodstvi klubov v mesecu februarju.

S pripravami na spomladanski del prvenstva smo začeli 29. januarja, vendar nismo odigrali še nobene »uradne« tekme, zato bo v nedeljo pred nami težka preizkušnja — prikazati zadovoljiv nogomet in »postaviti« ekipo za prvenstvene borbe, vendar upamo da bomo zadovoljili naše simpatizere. Verjetna postava: Ivartnik, Vidovič, Šarč, Hdaler, Kekec, Jurinič, Flajšček, Nežmah, Ljubec I, Mlakar, Vopince. Nastopili se bodo: Polajžar, Cretko, Kramberger, Ljubec II, Ivezič.

Emeršič ne bo nastopil, ker je odpotoval na skupne priprave mladinske reprezentance Maribora, ki se pripravlja za turnir v Avstriji.

Prepričani smo, da bo zanimanje med občinstvom za to tekmo precejšnje in bodo prišli bodrit svoje ljubljence ob enem pa pozdravili sosede iz Avstrije.

Tekma bo na stadionu ob Ormoški cesti ob 15. uri.

LUNINE SPREMEMBE

za čas od nedelje, 29. marca, do nedelje, 5. aprila 1964

Polna luna bo v soboto, 28. marca, ob 3.49.

Napoved: V času med 28. in 31. marcem bo slišno poslabšanje vremena. Na več krajih severne in srednje Evrope bodo snežni viharji. V zahodni in južni Evropi bo deževno vreme. Možno pa je, da bodo snežni viharji prodrli tudi v zahodno in južno Evropo, a to šele okrog 30. marca. V času med prvimi petimi aprilom bo spremenljivo in hladno, v mnogih krajih bo celo mrzlo vreme.

Čestnik